

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.14.7.2025

Pan
st. bryg. Paweł Puchowski
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Świeciu
Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
w Świeciu
ul. Mieczysława Petelskiego 1
86-100 Świecie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**P/25/051 Zamówienia publiczne w Państwowej Straży Pożarnej w województwie
kujawsko-pomorskim**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu ¹ , ul. Mieczysława Petelskiego 1, 86-100 Świecie
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Puchowski, Komendant, od 18 stycznia 2025 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Piotr Tkaczyński, od 1 grudnia 2016 r. do 17 stycznia 2025 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Udzielanie i realizacja zamówień publicznych w trybie Prawa zamówień publicznych. 2. Udzielanie i realizacja zamówień publicznych podprogowych. 3. Organizacja i nadzorowanie zadań z zakresu udzielania i realizowania zamówień publicznych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2025 (do zakończenia czynności kontrolnych ²), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	Karolina Lahutta, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/66/2025 z 12 maja 2025 r. Karol Sobieszczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/67/2025 z 12 maja 2025 r.

(akta kontroli str. 1-7)

¹ Dalej: „Komenda”.

² Czynności kontrolne zakończono 2 grudnia 2025 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia udzielanie zamówień publicznych w Komendzie w okresie objętym kontrolą.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W każdym z trzech badanych postępowań realizowanych w trybach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych stwierdzono istotne nieprawidłowości mające wpływ na wynik postępowania. W ich rezultacie Zamawiający⁵ dokonał wyboru ofert o łącznej wartości 4 563,8 tys. zł, które powinny podlegać odrzuceniu, gdyż nie spełniały wymogów Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia⁶, w tym były niekompletne. Dodatkowo w jednym przypadku na skutek niepoprawienia oczywistej omyłki rachunkowej cena przyjętej oferty była zawyżona o 11,9 tys. zł. Ustalono ponadto, że zaciągając zobowiązania związane z zakupami przekroczono plan finansowy łącznie o 1600,8 tys. zł. Nieprawidłowo przebiegała również realizacja ww. zamówień. Stwierdzono nieprawidłowości polegające na wprowadzaniu do umowy zmian niedopuszczalnych ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷, dopuszczeniu do wykonywania prac bez pozwolenia, bez odpowiedniego nadzoru archeologicznego, w oparciu o niespójne dokumenty techniczne przy jednoczesnym niezdefiniowaniu wymogów Zamawiającego. W rezultacie nie osiągnięto trwałych efektów inwestycji i Komenda zmuszona była do wydatkowania kolejnej kwoty 36,0 tys. zł na ponowne wzniesienie konstrukcji wsporczej dla instalacji antenowej. Oprócz ww. nieprawidłowości, stwierdzono także szereg mniej istotnych naruszeń na każdym etapie w jakim planowano, przygotowywano, prowadzono, udzielano, a także odbierano i rozliczano zamówienia publiczne.

Udzielając zamówień niewymagających stosowania trybów określonych w przepisach o zamówieniach publicznych (tzw. podprogowych) w Komendzie nie przestrzegano procedur ustalonych wewnętrznie. Szczególnie istotne nieprawidłowości, mające wpływ na wybór wykonawców, dotyczyły trzech z ośmiu badanych zamówień na łączną kwotę 263,4 tys. zł i polegały na nieuprawnionym wyborze oferty z najwyższą ceną, bądź dokonaniu wyboru spośród mniejszej od wymaganej liczby ofert. Wśród formalnych naruszeń procedur wewnętrznych wystąpiły powszechne braki w dokumentowaniu szacowania wartości zamówień oraz nieustalanie kryteriów wyboru wykonawcy. Jakkolwiek dokonany wybór wykonawców zapewniał w każdym z przypadków osiągnięcie rezultatu zgodnego z zamierzonym celem i spełnienie wymagań w zakresie użytkowym, to jednak w dwóch badanych przypadkach Zamawiający nie dochował rzetelności w części podejmowanych czynności odbiorowych. Ponadto Komenda w przypadku jednego z badanych zamówień podprogowych dokonała w 2024 r. zapłaty w kwocie 19,4 tys. zł bez upoważnienia określonego planem finansowym na ten rok. Nie odprowadzono także uzyskanego w 2024 r. dochodu z odszkodowania w kwocie 67,2 tys. zł do jednostki nadrzędnej.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Tj. Komenda, w imieniu której działał Komendant (kolejno osoby wskazane na str. 2 niniejszego wystąpienia).

⁶ Dalej: „SIWZ”.

⁷ Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, ze zm. (akt uchylony z dniem 1 stycznia 2021 r.), dalej: „Pzp”.

W rezultacie powyższych ustaleń NIK ocenia, że kontrola zarządcza w odniesieniu do badanych zagadnień była nieadekwatna, nieskuteczna i nieefektywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Udzielanie i realizacja zamówień publicznych w trybie PZP⁹

1.1. Planowanie udzielania zamówień publicznych w trybie PZP

Opis stanu faktycznego

1.1.1. W latach 2019-2025 (II kwartał) w trybach przewidzianych ustawami PZP w Komendzie udzielono pięciu zamówień publicznych, zawierając umowy o łącznej wartości netto 6 188,2 tys. zł, z tego:

- w roku 2019 jedną umowę na roboty budowlane o wartości 2 366,2 tys. zł,
- w roku 2020 – dwie umowy na roboty budowlane o łącznej wartości 3 247,0 tys. zł oraz dwie umowy na dostawy o łącznej wartości 575,0 tys. zł.

Żadne z ww. postępowań nie zostało ujęte w planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Plany takie za lata 2019-2020 w ogóle nie zostały sporządzone, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W III kwartale 2025 r., tj. w toku kontroli, w Komendzie udzielono dwóch zamówień publicznych w trybach PZP, zawierając umowy o łącznej wartości netto 234,8 tys. zł. Przedmiotem obu zamówień były dostawy.

(akta kontroli str. 67-146, 257-264, 283-291, 301-303, 2770-2774)

1.1.2. Dane o udzielonych zamówieniach w trybach przewidzianych PZP Komenda przedstawiła w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach w odniesieniu do roku 2019 – prawidłowo, w odniesieniu do roku 2020 – zaniżając ich wartość w sposób nieistotny dla obrazu merytorycznego, tj. o mniej niż promil, w kategorii zamówień klasycznych w przedmiocie robót budowlanych poniżej progów unijnych. Sprawozdania Komenda przekazała Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na wzorze wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania¹⁰, za rok 2019 - terminowo (7 stycznia 2020 r.), za rok 2020 – z 15- dniowym opóźnieniem. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 67-146)

1.1.3. Zamówienia planowane do udzielenia w trybach przewidzianych ustawami PZP w latach 2019-2024 odpowiadały potrzebom jednostki co do

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Odpowiednio Pzp/ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320, ze zm.), dalej: „nPzp”.

¹⁰ Dz. U. poz. 2038, uchylony z dniem 1 stycznia 2022 r.

rodzaju. Dotyczyły one kontynuacji budowy nowej strażnicy zgodnie z koncepcją opisaną w zatwierdzonym przez Starostę Świeckiego projekcie budowlanym¹¹ oraz obejmowały pierwsze wyposażenie nowopowstałego budynku, tj. umeblowanie i systemy łączności. W przypadku zakupu mebli zakres zamówienia był jednak przeszacowany, co zakończyło się przekazaniem części nabytych przedmiotów do Komendy Wojewódzkiej PSP w Toruniu oraz przechowywaniem części w magazynach Komendy jako składników nieużywanych. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Nie wystąpiła potrzeba zaplanowania zakupów wyposażenia wymaganego obowiązującą na dany rok Tabelą wyposażenia¹², o wartości przekraczającej progi obligujące do uruchomienia postępowań w trybach przewidzianych PZP. W Komendzie dysponowano sprzętem przewidzianym w zatwierdzonych dla niej ww. Tabelach, za wyjątkiem samochodu ratownictwa medycznego, planowanego jako jej wyposażenie w latach 2019-2020. W marcu 2020 r. ówczesny Komendant podjął jednak działania w celu wykreślenia ww. samochodu z obowiązującej Tabeli, co ostatecznie nastąpiło w marcu 2021 r.

(akta kontroli str. 147-264, 2607-2608)

1.2 Prowadzenie postępowań o udzielanie zamówień publicznych w trybie PZP.

1.2.1. W odniesieniu do żadnego z przygotowywanych w Komendzie postępowań o udzielenie zamówienia z lat 2019-2024 nie było obowiązku sporządzenia analizy potrzeb i wymagań, o której mowa w art. 83 nPzp. Umowy będące następstwem postępowań w trybach przewidzianych PZP zawarte zostały przed wejściem w życie ww. przepisu. Dotyczyły one dwóch ostatnich, tj. czwartego i piątego etapu budowy nowej strażnicy w Świeciu, prowadzonej w oparciu o wcześniej przyjętą koncepcję i projekt budowlany, nawierzchnię boiska wybudowanego w ramach V etapu oraz pierwsze wyposażenie strażnicy w meble i system łączności.

(akta kontroli str. 257-264)

1.2.2.-1.2.4. Szczegółowym badaniem objęto sposób wyłonienia wykonawców w trzech postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, tj.: *Budowa Strażnicy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu wraz z zapleczem użytkowym – etap V* o wartości szacunkowej 3 037,7 tys. zł (numer wewnętrzny postępowania PT.2370.1.2020.SK), *Dostawa mebli biurowych i szaf metalowych BHP będących pierwszym wyposażeniem prowadzonej inwestycji (...)* w lokalizacji Świecie ul. Petelskiego 1 o wartości szacunkowej 332,7 tys. zł (numer wewnętrzny postępowania PT.2370.2.2020.SK), *Zakup, budowa i montaż Zintegrowanego Systemu Łączności na potrzeby Komendy Powiatowej PSP w Świeciu w lokalizacji Świecie ul. Petelskiego 1* o wartości szacunkowej 252,0 tys. zł (numer

¹¹ Budowa rozłożona była na etapy, z których pierwszy rozpoczął się w 2015 r.

¹² Dalej: „Tabela wyposażenia” lub „Tabela”, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażania jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 1793, ze zm.), dalej: „rozporządzenie w sprawie wyposażenia”.

wewnętrzny postępowania PT.2370.4.2020.SK)¹³. W wyniku badania ustalono m.in., że:

- każdorazowo wartość zamówienia ustalono wybierając prawidłową metodę, z zachowaniem terminów określonych art. 35 ust. 1 Pzp. W przypadku dostaw oparto się na kalkulacjach własnych sporządzonych w oparciu o rozeznanie rynku, w przypadku robót budowlanych - na kosztorysie inwestorskim sporządzonym przez osobę z wykształceniem budowlanym, pełniącą podczas realizacji funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego. Oszacowane wartości zamówienia były zbliżone do cen uzyskanych w postępowaniach, stanowiąc od 96,9 do 105,5% ceny netto wybranej oferty;
- zastosowano tryb udzielenia zamówień stosowny do ustalonej wartości zamówienia, przeprowadzając w każdym przypadku przetarg nieograniczony. Postępowania wszczęto publikując ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych¹⁴ oraz na stronie internetowej Komendy. W ogłoszeniach tych nie zawarto jednakże części informacji wymaganych art. 41 Pzp, a niektóre zamieszczone w nich dane były niespójne z SIWZ, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w odniesieniu do każdego zamówienia opracowano SIWZ. We wszystkich przypadkach ich zapisy były jednak niespójne, a w jednym nie zawierały dodatkowo części wymaganych elementów, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Zawarty w SIWZ opis przedmiotu zamówienia w przypadku obu zamówień na dostawy nie odpowiadał wymogom art. 29 Pzp, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- we wszystkich przypadkach postępowania prowadzone były z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, w tym również w sposób wpływający na ich wynik, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W rezultacie popełnionych błędów w każdym przypadku dokonano wyboru oferty, która powinna podlegać odrzuceniu, a w jednej dodatkowo z ceną zawyżoną na skutek niepoprawionej omyłki rachunkowej;
- stosownie do art. 139 ust. 2 Pzp w każdym przypadku z wybranym wykonawcą zawarto umowę w formie pisemnej, zachowując przy tym terminy wynikające z art. 94 ust. 1 i ust. 2 Pzp. Zakres świadczenia wykonawców wynikający z umów był tożsamy z ich zobowiązaniem zawartym w ofertach. Objęta badaniem umowa o roboty budowlane nie zawierała części postanowień, o których mowa w art. 143d Pzp, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w umowach określono terminy wykonania zamówienia, warunki i sposób jego odbioru, w tym obowiązek spisania protokołu zdawczo-odbiorczego, okoliczności umożliwiające dokonanie zmian umowy, środki zabezpieczające interesy zamawiającego na etapie realizacji umowy w postaci kar umownych oraz gwarancji i rękojmi - w przypadku dostaw - wydłużonej, a w przypadku robót budowlanych - skróconej w odniesieniu do terminów wynikających z Kodeksu cywilnego. W każdym przypadku przed podpisaniem umowy Komenda żądała wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy. W przypadku dostaw wymagano zabezpieczenia w kwotach

¹³ Zadania finansowane były ze środków pochodzących z wpływów ze składek z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia przekazywanych przez zakłady ubezpieczeniowe na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2025 r., poz. 188, dalej: „ustawa o ochronie ppoż”) oraz ze środków budżetu państwa.

¹⁴ Dalej: „BZP”.

nieodpowiadających wymogom prawa, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Ponadto w dwóch przypadkach przyjęte zabezpieczenie nie odpowiadało wymogom SIWZ, co również szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- w wyniku zawartych umów zaciągnięto zobowiązania na kwoty zgodne ze złożonymi ofertami: 3 856,6 tys. zł z tytułu robót budowlanych, 387,9 tys. zł z tytułu dostawy mebli oraz 319,3 tys. zł z tytułu dostawy systemu łączności. We wszystkich przypadkach zawierając umowy zaciągnięto zobowiązania nie mając zapewnionych w planach finansowych wystarczających środków na ten cel, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1271-1279, 1363-1364, 1904-1911, 1925-1927, 2309-2317)

1.3 Realizacja umów zawartych w trybie PZP.

1.3.1. Badanie realizacji umów zawartych w wyniku opisanych wyżej zamówień wykazało, że:

a) każda z badanych umów była aneksowana na piśmie. Zmiany dotyczyły – w czterech przypadkach wydłużenia terminu realizacji umowy, w jednym przypadku – robót budowlanych – zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy, łącznie o 97,6 tys. zł (tj. 2,5%), w oparciu o sporządzone protokoły konieczności dotyczące robót zamiennych, dodatkowych i zaniechanych. W dwóch z trzech przypadków, w których zmian umowy dokonano z powołaniem na art. 15r ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁵, Komenda nie dysponowała dowodami potwierdzającymi wpływ lub prawdopodobieństwo wpływu szczególnych okoliczności związanych ze zwalczaniem i przeciwdziałaniem COVID-19 na realizację umów, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Wprowadzone na piśmie zmiany, niewynikające z przesłanek związanych z COVID-19, nie naruszały art. 144 ust. 1 Pzp;

(akta kontroli str. 1651-1703, 2040-2049, 2494-2507, 2627-2630, 2679-2702)

b) łączne wydłużenia czasu realizacji poszczególnych umów wyniosły: siedem, 21 i 45 dni. W związku z przekroczeniem zwiększenia czasu na wykonanie robót budowlanych o ponad 30 dni w Komendzie nie podjęto czynności związanych z wydłużeniem okresu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

(akta kontroli str. 1041-1058, 1651-1674, 2040-2049, 2494-2507)

c) w przypadku umowy na roboty budowlane oraz dostawę systemu łączności dokonano również zmian dorozumianych, bez zachowania formy pisemnej. Dotyczyły one postanowień istotnych, regulujących kwestie płatności oraz zakazu wprowadzania podwykonawców dla kolejnych zakresów prac niezgłoszonych na etapie oferty, i nie mieściły się w katalogu zmian dozwolonych, opisanych art. 144 ust. 1 Pzp. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

¹⁵ Dz. U. z 2025 r., poz. 764. Dalej: „ustawa o COVID-19”.

(akta kontroli str. 1651-1674, 1720-1759, 2040-2049, 2053-2067, 2679-2702)

d) w przypadku robót budowlanych V etapu strażnicy oraz robót budowlanych towarzyszących dostawie systemu łączności, dopuszczono do prowadzenia prac nie zapewniając wymaganych prawem warunków, tj. odpowiednio: nie zapewniając wymogów w zakresie nadzoru nad budową określonych pozwoleniem na budowę strażnicy oraz nie uzyskując pozwolenia na budowę na roboty związane z instalacją antenową i jej konstrukcją wsporczą ani nie dokonując zgłoszenia tych prac. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

(akta kontroli str. 1751-1831, 2040-2049, 2153-2234, 2243-2308)

e) zamówienie na roboty budowlane i dostawę sprzętu łączności zrealizowano z zachowaniem terminów przewidzianych zmienionymi umowami, zamówienie na dostawę mebli – częściowo po tym terminie;

(akta kontroli str. 1651-1674, 1720-1756, 2040-2049, 2053-2067, 2494-2507, 2511-2521)

f) we wszystkich przypadkach zakres rzeczowy zamówień został zrealizowany co do jego istoty, przy czym w przypadku zamówień na dostawę mebli oraz roboty budowlane – zakres zrealizowanych świadczeń został zmodyfikowany w stosunku do pierwotnego brzmienia umowy, a w odniesieniu do mebli część z tych zmian przeprowadzona została bez zachowania formy pisemnej, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

(akta kontroli str. 1651-1703, 1872-1890, 1935-1994, 2235-2242, 2347-2433, 2528-2558)

g) odbiorów częściowych i końcowych dokonywano protokolarnie. We wszystkich przypadkach do odbiorów końcowych przystąpiono nie dysponując częścią materiałów niezbędnych do oceny realizacji zamówienia pod kątem jakościowym lub ilościowym, wymaganych umowami z wykonawcami. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. We wszystkich protokołach odbioru końcowego potwierdzano wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z zakresem wynikającym z zawartych umów, co nie odpowiadało stanowi faktycznemu w odniesieniu do zamówienia na dostawę mebli oraz zamówienia na roboty budowlane. W przypadku mebli niektóre elementy dostarczone zostały już po podpisaniu protokołu odbioru końcowego. W przypadku robót budowlanych podczas odbioru nie stwierdzono braków w zamówionym wyposażeniu budynku. Odebrano również system dostępu o niższych parametrach niż zamówione. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1651-1703, 1848-1849, 1872-1890, 1899-1902, 1935-1994, 2235-2242, 2347-2433, 2528-2558, 2750-2763)

h) przed rozpoczęciem użytkowania budynku ówczesny Zastępca Komendanta wniósł do organu nadzoru budowlanego wniosek o wydanie pozwolenia na użytkowanie, który na podstawie art. 31 ¹ ustawy o COVID-19 potraktowany został jako zawiadomienie o zakończeniu budowy i wobec którego nie wniesiono

sprzeciwu. Mimo dokonania w toku realizacji budowy zmian w układzie fundamentów jednego ze zrealizowanych obiektów do ww. wniosku załączono oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania budowy z projektem budowlanym bez wykazania ww. zmian, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

(akta kontroli str. 1832-1837, 1892-1894, 2764-2768)

i) mienie nabyte w ramach zamówień na roboty budowlane i dostawę systemu łączności wykorzystywano do realizacji zadań statutowych Komendy, przy czym okres korzystania z masztu antenowego w wersji dostarczonej przez wykonawcę zakończył się w listopadzie 2024 r. w związku ze złym stanem technicznym, uniemożliwiającym jego dalszą eksploatację. Meble nabyte przez jednostkę w większości stanowiło wyposażenie pomieszczeń Komendy. Część nabytych w ramach ww. zamówienia składników o łącznej wartości 8,1 tys. zł po upływie niecałych ośmiu miesięcy od dostawy przekazano do Komendy Wojewódzkiej PSP w Toruniu. Część składników o wartości 5,6 tys. zł pozostawała w dyspozycji Komendy, jednak znajdowała się w magazynach nieużywana, nierozpakowana z oryginalnych opakowań.

(akta kontroli str. 176-256, 589, 617-619, 1872-1890, 2235-2242, 2528-2558)

1.3.2. W związku z wykonaniem objętych kontrolą zamówień w Komendzie nie korzystano z przewidzianych umowami instrumentów o wymiarze finansowym zabezpieczających jej interesy, tj. nie naliczano kar umownych, ani nie korzystano z wniesionych gwarancji należytego wykonania kontraktu celem pokrycia roszczeń.

Badanie realizacji dobranych do kontroli zamówień wykazało, że w jednej sprawie ujawniły się przesłanki do naliczenia kar umownych. Dotyczyły one opóźnień w dostawie poszczególnych partii mebli, z czym umowa wiązała sankcje w postaci kar. Nie zostały one naliczone i dochodzone przez Komendę, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Jedynymi stwierdzonymi przez Komendę usterkami w przedmiotach dostarczonych lub wybudowanych w ramach kontrolowanych zamówień była wadliwie działająca sprężarka dostarczona w ramach zamówienia na roboty budowlane. W tym przypadku wyegzekwowano od wykonawcy wymianę na urządzenie działające prawidłowo.

W okresie gwarancji/rękojmi ujawniła się również wada polegająca na niestabilności konstrukcji masztu antenowego dostarczonego w ramach zamówienia na system łączności. W Komendzie podjęto rozmowy z wykonawcą, jednak nie skorzystano z uprawnień gwarancyjnych, uznając swoją winę w wystąpieniu wady na skutek niezgodnionego z dostawcą obciążenia konstrukcji dodatkowymi antenami, nieobjętymi zamówieniem.

(akta kontroli str. 1255-1268, 1900-1902, 2079-2234, 2494-2517)

1.3.3. Wydatki na realizację badanych zamówień ponoszone były w wysokościach ustalonych umowami¹⁶ z wykonawcami. Źródłem ich

¹⁶ Nie zaliczkowano realizacji zamówień. Nie dokonywano bezpośrednich zapłat podwykonawcom.

sfinansowania były środki budżetowe oraz środki przekazywane przez zakłady ubezpieczeniowe na podstawie art. 38 ustawy o ochronie ppoż.

W odniesieniu do części sfinansowanej ze środków budżetowych, wydatki ponoszone były z zachowaniem limitów przewidzianych planami finansowymi. Środki z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia w kwocie 500,0 tys. zł wykorzystane do sfinansowania wydatku na budowę V etapu strażnicy nie były ujęte w planie finansowym Komendy. Przepisy obowiązujące w tym zakresie w obecnym stanie prawnym nie pozwalają jednak w sposób jednoznaczny stwierdzić, jaki powinien być sposób postępowania z nimi.

Zobowiązania regulowano terminowo, na podstawie kompletnych i rzetelnych dokumentów księgowych, sprawdzonych pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym przez osoby wyznaczone do tych zadań regulacjami wewnętrznymi.

Płatności dokonywano po sporządzeniu protokołów odbioru części lub całości zamówień. Wynagrodzenie z tytułu dostawy mebli wypłacono jednorazowo po podpisaniu protokołu odbioru końcowego. Co najmniej jeden zamówiony element nie był jednak wówczas dostarczony, co zostało opisane szczegółowo w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W pozostałych przypadkach płatności dokonywano w częściach, po odbiorze partii zamówienia lub częściowym odbiorze robót budowlanych.

(akta kontroli str. 295-324, 1190-1231, 1651-1674, 1720-1759, 2040-2047, 2053-2067, 2511-2527, 2602)

1.3.4. Operacje gospodarcze ujęte zostały w księgach rachunkowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Badanie przeprowadzone na próbie siedmiu środków trwałych z grupy 1 powstałych w wyniku realizacji zamówień objętych badaniem wykazało, że rozliczając po zakończeniu inwestycji konto *Środki trwałe w budowie* nieprawidłowo wyodrębniono środki trwałe i wadliwie ustalono wartość początkową części z nich, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Dodatkowo w przypadku dwóch wyodrębnionych środków trwałych przyjęto niewłaściwą stawkę amortyzacji, co również opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Odpisy umorzeniowe środków trwałych powstałych w ramach zamówień na budowę strażnicy oraz dostawę systemu łączności rozpoczęto z miesięcznym wyprzedzeniem w stosunku do terminów ustalonych przyjętą w Komendzie Polityką rachunkowości, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1156-1189, 2585-2601, 2775)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Mimo ujęcia w planach finansowych na lata 2019 i 2020 wydatków inwestycyjnych w kwotach 1 000,0 tys. zł i 595,0 tys. zł związanych z budową

nowej strażnicy w Komendzie nie sporządzono planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych, czym naruszono art. 13a ust. 1 Pzp.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że najbardziej kompetentną osobą do ustosunkowania się do ww. kwestii jest ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego Komendy. Ówczesny Kwatermistrz wyjaśnił, że z racji upływu czasu nie jest w stanie szczegółowo ustosunkować się do zagadnienia. Podał, że wszystkie czynności jakie mu zostały przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą jaką zdobył w ramach samokształcenia. Wskazał, że z uwagi na bardzo małe doświadczenie, duże obciążenie i natłok prowadzonych postępowań z końcem roku 2020 istnieje możliwość, że mogło dojść do nieumyślnych omyłek.

(akta kontroli str. 67-146, 257-264, 283-291, 301-303, 1048-1049, 1056-1058)

2. Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach za rok 2020 przekazano Prezesowi UZP 16 marca 2021 r., tj. z 15-dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego art. 82 ust. 2 nPzp.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że najbardziej kompetentną osobą do ustosunkowania się do ww. kwestii jest ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego Komendy. Ten zaś wyjaśnił, że z racji upływu czasu nie jest w stanie szczegółowo ustosunkować się do zagadnienia. Podał, że wszystkie czynności jakie mu zostały przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą jaką zdobył w ramach samokształcenia. Wskazał, że z uwagi na bardzo małe doświadczenie, duże obciążenie i natłok prowadzonych postępowań z końcem roku 2020 istnieje możliwość, że mogło dojść do nieumyślnych omyłek.

(akta kontroli str. 70-72, 1048-1049, 1056-1058)

3. Wszystkie badane postępowania Zamawiający przeprowadził z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych lub nierzetelnie. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- a) niezłożeniu w postępowaniu na dostawę systemu łączności przez jednego z pięciu członków komisji przetargowej oświadczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 Pzp;

(akta kontroli str. 1928-1934, 2012-2019)

- b) niezawarcie w ogłoszeniach o zamówieniu we wszystkich postępowaniach adresu strony internetowej, na której umieszczony będzie SIWZ, tj. elementu wymaganego art. 41 pkt 3 Pzp. Ponadto w ogłoszeniach:

- w przypadku postępowania na dostawę mebli podano niekompletny wykaz oświadczeń i dokumentów składanych w celu potwierdzenia spełniania warunków w postępowaniu, pomijając wymagany SIWZ wykaz sprzętu oraz wykaz dostaw wraz z referencjami;
- w każdym postępowaniu niezgodnie z prawdą wskazano, że postępowanie nie będzie prowadzone w trybie art. 24aa ust.1 Pzp, tj. tzw. procedury odwróconej;

(akta kontroli str. 1335-1362, 1995-2011, 2331-2363)

- c) nieprawidłowym opisaniu w SIWZ przedmiotu zamówienia na:
- dostawę mebli, poprzez:
 - wskazywanie konkretnych nazw handlowych modeli mebli oraz urządzeń pełniących funkcję radiotelefonu, z dopuszczeniem oferowania produktów równoważnych, mimo iż nie wymagała tego specyfika zamówienia, a przedmiot zamówienia dało się opisać za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, co stanowiło naruszenie art. 29 ust. 2 i ust. 3 Pzp,
 - opisywanie części zamawianych mebli w sposób niejednoznacznie definiujący ich cechy¹⁷, wprowadzający niepewność wykonawców względem oczekiwań zamawiającego dotyczącego przedmiotu zamówienia oraz niezapewniający odpowiedniej informacji potrzebnej do prawidłowego sporządzenia oferty i wykonania zamówienia, co było niezgodne z art. 29 ust. 1 Pzp;
 - dostawę systemu łączności poprzez niepodanie istotnych dla prawidłowej realizacji zamówienia parametrów masztu antenowego oraz instalacji antenowej dla urządzeń pełniących funkcję radiotelefonu, w szczególności nieokreślenie materiałów z jakich mają być wykonane, niepodanie przewidywanego obciążenia masztu, w tym antenami mocowanymi również poza zamówieniem, oraz niepodanie założonej wysokości masztu, dla której w ramach zamówienia na roboty budowlane przygotowano konstrukcje mocujące, co było niezgodne z art. 29 ust. 1 Pzp.

(akta kontroli str. 1935-1994, 2347-2444)

- d) nieokreśleniu w SIWZ na roboty budowlane wymagań dotyczących umowy o podwykonawstwo, których niespełnienie spowoduje zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń lub sprzeciwu, co było niezgodne z art. 36 ust. 2 pkt 11 lit. a Pzp. Ponadto we wszystkich postępowaniach zapisy SIWZ były niespójne w stopniu istotnym. Dotyczyło to:
- zdefiniowania we wzorze umowy na roboty budowlane warunków korzystania z zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu w sposób niezgodny z pkt 15 SIWZ oraz art. 147 ust. 2 i art. 151 Pzp, ograniczając kwotę jaka może być wykorzystana na pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu do 70% wartości zabezpieczenia;
 - wpisania do wzoru oświadczenia dotyczącego spełniania warunków udziału w obu postępowaniach na dostawy, deklaracji o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu odnoszącej się do konkretnej jednostki redakcyjnej SIWZ, w których warunki te nie były zdefiniowane. Skutkiem powyższego złożone przez wszystkich wykonawców oświadczenia były niewystarczające dla potwierdzenia warunków udziału w postępowaniu;

¹⁷ Dotyczy użycia w opisie mebli biurowych wykonywanych na wymiar z płyt meblowych określeń typu: *regał biurowy z drzwiami lub bez drzwi* (pkt. 5 załącznika 3.3. do SIWZ), przedstawiania mebli w dwóch wariantach szerokości bez późniejszego określenia, który wymiar jest wybierany (pkt 4 załącznika do SIWZ).

- wpisania do wzoru oświadczenia dotyczącego przesłanek wykluczenia z obu postępowań na dostawę deklaracji o niepodleganiu wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 i 8 Pzp, mimo iż w SIWZ nie formułowano fakultatywnych przesłanek wykluczenia;
- ustalenia we wzorze umowy w zamówieniu na dostawę systemu łączności terminu realizacji umowy na 15 grudnia 2020 r., podczas gdy w § 4 SIWZ wskazano 16 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 1293-1334, 1935-1994, 2347-2444)

- e) ustaleniu w obu postępowaniach na dostawę wadium w kwocie przekraczającej 3% wartości zamówienia, tj. niezgodnie z art. 45 ust. 4 Pzp. Różnice wyniosły odpowiednio: 0,02 tys. zł oraz 2,4 tys. zł;

(akta kontroli str. 1925-1927, 1935-1994, 2031, 2347-2444, 2631-2632)

- f) zdefiniowaniu w SIWZ na dostawę mebli warunków udziału dotyczących zdolności technicznej lub zawodowej wykonawcy oraz ważności dokumentów składanych w celu potwierdzenia ich spełnienia, w sposób niezgodny z § 2 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia¹⁸, tj. ustanawiając zbyt długi okres (pięcioletni zamiast trzyletniego), z którego wykonawca mógł przedstawić dokumentację dotyczącą zrealizowanych przez niego dostaw w celu wykazania doświadczenia i przedstawienia referencji;

(akta kontroli str. 2347-2444)

- g) zdefiniowaniu w opisie przedmiotu zamówienia na dostawę systemu łączności wymogu zatrudnienia przez wykonawcę osób niezbędnych do wykonania zamówienia w oparciu o umowę o pracę, zastrzeżonego w art. 29 ust. 3a Pzp dla usług i robót budowlanych;

(akta kontroli str. 1935-1994)

- h) ustaleniu w obu przetargach na dostawę zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu w wysokości przekraczającej 5% wartości oferty przy jednoczesnym braku opisanego w SIWZ uzasadnienia dla możliwości ustalenia go na wyższym poziomie, co było niezgodne z art. 15vb ust. 5 i ust. 6 w zw. z ust. 1 ustawy o COVID-19;

(akta kontroli str. 1935-1994, 2347-2444)

- i) wyznaczeniu wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona w postępowaniu na dostawę mebli, terminu na złożenie oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 Pzp, krótszego od wymogów art. 26 ust. 2 Pzp oraz § 6 ust. 5 SIWZ, tj. trzech zamiast pięciu dni;

(akta kontroli str. 2347-2444, 2489-2490)

- j) niepoprawieniu w postępowaniu na dostawę mebli oczywistych omyłek rachunkowych w trzech ofertach, co było niezgodne z art. 87 ust. 2 pkt 2 Pzp, a następnie wyborze jednej z nich jako najkorzystniejszej. Wynagrodzenie z oferty przyjęte do umowy wyniosło 387,9 tys. zł. Korekta błędów rachunkowych obniżyłaby je o 11,9 tys. zł;

(akta kontroli str. 2448-2486, 2642-2659)

¹⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 1282.

- k) niewezwaniu wykonawców, w dwóch postępowaniach, do uzupełnienia aktualnych na dzień złożenia ofert oświadczeń o braku podstaw do wykluczenia, mimo że obowiązek ich złożenia – na podstawie art. 26 ust. 2 Pzp – określono w SIWZ¹⁹, co stanowiło naruszenie art. 26 ust. 3 Pzp, oraz niewykluczeniu tych oferentów z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 12 Pzp. Skutkiem powyższego dokonano wyboru ofert, które w przedmiotowych stanach faktycznych powinny zostać odrzucone na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 5 Pzp, z wynagrodzeniem odpowiednio: 3 856,6 tys. zł oraz 319,3 tys. zł.
(akta kontroli str. 1293-1310, 1614-1638, 1935-1951, 2032-2033, 2663-2678)
- l) nieodrzuconiu i wyborze – niezgodnie z wymogami art. 89 ust. 1 pkt 2 Pzp - w obu zamówieniach na dostawę ofert niezgodnych z SIWZ, tj.:
- w zamówieniu na dostawę systemu łączności oferty z ceną 319,3 tys. zł, która nie odpowiadała wymogom § 3 SIWZ, gdyż nie zawierała opisu producenta, typu, wersji oprogramowania żadnego z proponowanych urządzeń ani deklaracji, że spełnia wszystkie wymogi zawarte w opisie przedmiotu zamówienia;
- w zamówieniu na dostawę mebli oferty z ceną 387,9 tys. zł, w której zaoferowano dwa elementy wyposażenia kuchni niezgodne z SIWZ, tj. chłodziarkę zamiast wymaganej chłodziarko-zamrażarki oraz kuchenkę indukcyjną zamiast wymaganej płyty indukcyjnej. Oferty tej nie odrzucono przyjmując oświadczenie, że oferowane sprzęty spełniają wymagania SIWZ, co w istocie było niedozwoloną modyfikacją oferty, po czym odebrano sprzęty inne niż pierwotnie zadeklarowane w ofercie, które ostatecznie wymagania SIWZ spełniały;
(akta kontroli str. 1935-1994, 2020-2031, 2347-2444, 2470-2488, 2528-2535, 2777-2783)
- m) przekazaniu ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w postępowaniu na dostawę systemu łączności do BZP z 13-dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego art. 95 ust. 1 Pzp;
(akta kontroli str. 2040-2052)
- n) zawarciu w protokołach wszystkich postępowań o udzielenie zamówienia informacji niezgodnych ze stanem faktycznym. Dotyczyło to informacji o:
- niestosowaniu art. 24 aa ust. 1 Pzp, co podano w sekcji 9 protokołów wszystkich postępowań;
- wartości zamówienia podanej w pkt 4 sekcji 2 protokołów wszystkich postępowań (zamiast wartości zamówienia wskazano cenę netto wybranej oferty);
- wysokości kwoty wskazanej przez zamawiającego jako przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia podanej w pkt 2 sekcji 11 postępowań na dostawę mebli oraz roboty budowlane;
- nazwie zamówienia podanej w sekcji 2 protokołu postępowania na roboty budowlane;

¹⁹ Punkt 6.5 SIWZ postępowaniu na roboty budowlane oraz § 6 ust. 5 SIWZ w postępowaniu na dostawę systemu łączności.

- cenie najkorzystniejszej oferty podanej w poz. 2 sekcji 18 protokołu postępowania na roboty budowlane;
- nieodrżuceniu ofert w postępowaniu, co podano w sekcji 17 protokołu postępowania na dostawę mebli;
- dacie zawarcia umowy podanej w sekcji 26 protokołu postępowania na dostawę mebli.

(akta kontroli str. 1280-1293, 1363-1364, 1366-1369, 1912-1927, 2318-2330, 2445-2447, 2494-2510, 2631-2641, 2660-2662)

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, a najbardziej kompetentną osobą do ustosunkowania się do ww. kwestii jest ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego Komendy. Ówczesny Kwatermistrz wyjaśnił, że z racji upływu czasu nie jest w stanie szczegółowo ustosunkować się do zagadnienia. Podał, że wszystkie czynności jakie mu zostały przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą jaką zdobył w ramach samokształcenia. Wskazał, że z uwagi na bardzo małe doświadczenie, duże obciążenie i natłok prowadzonych postępowań z końcem roku 2020 istnieje możliwość, że mogło dojść do nieumyślnych omyłek.

(akta kontroli str. 1050-1064, 2749, 2803)

4. Zamawiający dopuścił, by w badanej umowie na roboty budowlane nie zawarto zapisów dotyczących:

- obowiązku przedłożenia mu projektu umowy o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych, lub jej zmiany,
- terminu na zgłoszenie przez niego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo lub jej zmian,
- zasad zapłaty wynagrodzenia wykonawcy, uwarunkowanej przedstawieniem przez niego dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom,
- zasad zawierania umów o podwykonawstwo z dalszymi podwykonawcami,

tj. elementów wymaganych art. 143d ust. 1 pkt 1, 2, 4, 6 Pzp.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że najbardziej kompetentną osobą do ustosunkowania się do ww. kwestii jest ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego Komendy. Ówczesny Kwatermistrz wyjaśnił, że z racji upływu czasu nie jest w stanie szczegółowo ustosunkować się do zagadnienia. Podał, że wszystkie czynności jakie mu zostały przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą jaką zdobył w ramach samokształcenia. Wskazał, że z uwagi na bardzo małe doświadczenie, duże obciążenie i natłok prowadzonych postępowań z końcem roku 2020 istnieje możliwość, że mogło dojść do nieumyślnych omyłek.

(akta kontroli str. 1050-1064, 1651-1703)

5. Zobowiązania wynikające ze wszystkich trzech objętych badaniem umów o udzielenie zamówienia publicznego do sfinansowania w danym roku zaciągnięte zostały z przekroczeniem upoważnienia określonego w planie finansowym Komendy oraz bez zapewnienia finansowania udzielonego przez

Ministra Finansów na podstawie art. 153 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁰, w wyniku czego doszło do naruszenia art. 46 ust. 1 uofp. I tak zawierając w dniu:

- 30 czerwca 2020 r. umowę na roboty budowlane V etapu budowy strażnicy z ceną brutto 3 856,6 tys. zł przekroczone co najmniej o 893,6 tys. zł²¹ zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań w dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* rozdział 75411 *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej* paragraf 6050 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych* określony wówczas limitem w kwocie 2 463,0 tys. zł;
- 14 października 2020 r. umowę na dostawę mebli będących pierwszym wyposażeniem z ceną brutto 387,9 tys. zł, z uwagi na istniejące wówczas zaangażowanie przekroczone o ww. kwotę zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań w ww. paragrafie określony wówczas limitem w kwocie 2 763,0 tys. zł;
- 16 listopada 2020 r. umowę na dostawę systemu łączności z ceną brutto 319,3 tys. zł, z uwagi na istniejące zaangażowanie przekroczone o kwotę 263,8 tys. zł zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań w dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* rozdział 75411 *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej* paragraf 6050 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*, określony wówczas limitem w kwocie 2 763,0 tys. zł oraz o kwotę 46,5 tys. zł zakres upoważnienia w paragrafie 606 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* ww. rozdziału, określony wówczas limitem w kwocie 0 zł.

(akta kontroli str. 295-324, 1651-1703, 2040-2047, 2053-2067, 2494-2502)

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że najbardziej kompetentną osobą do ustosunkowania się do pytań jest ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Główny księgowy Komendy wyjaśnił, że kontrasygnaty na ww. wydatki udzielił na podstawie pisma Komendanta Głównego PSP z dnia 15 maja 2020 r., nr BT-I-315/199-1-20 przyznającego Komendzie środki finansowe w wysokości 3 000,0 tys. zł na budowę strażnicy.

(akta kontroli str. 311, 1041-1049, 1153)

W odniesieniu do ww. wyjaśnień NIK wskazuje, że ww. pismo nie było zapewnieniem, o którym mowa w art. 153 uofp, a przewidziane na inwestycję środki nie były w dniu zawierania umów ujęte w planie finansowym Komendy.

6. W dwóch z trzech badanych zamówieniach Zamawiający przyjął zabezpieczenie należytego wykonania kontraktu nieodpowiadające wymogom SIWZ będących integralną częścią zawartych umów. Polegało to na przyjęciu gwarancji ubezpieczeniowej, której zakres:

²⁰ Dz. U. z 2025 r., poz. 1483. Dalej: „uofp”.

²¹ Kwota nie uwzględnia kwoty 500 tys. zł, którymi sfinansowano wydatki objęte ww. umową, pochodzącej z przekazanych przez zakłady ubezpieczeniowe kwot ze składek od obowiązkowego ubezpieczenia od ognia.

- w przypadku zabezpieczenia umowy na dostawę mebli: dotyczył okresu o niemal rok krótszego niż okres zobowiązania oraz - w zakresie kwoty pozostawionej po uznaniu zamówienia za należyte wykonane - nie obejmował zobowiązań z tytułu rękojmi za wady prawne;
- w przypadku zabezpieczenia umowy na roboty budowlane: w odniesieniu do części dotyczącej niewykonania lub nienależytego wykonania umowy nie obejmował zobowiązań innych niż wynikające z kar umownych oraz był zaniżony o 30%²².

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że najbardziej kompetentną osobą do ustosunkowania się do ww. kwestii jest ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego Komendy. Ówczesny Kwatermistrz wyjaśnił, że z racji upływu czasu nie jest w stanie szczegółowo ustosunkować się do zagadnienia. Podał, że wszystkie czynności jakie mu zostały przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą jaką zdobył w ramach samokształcenia. Wskazał, że z uwagi na bardzo małe doświadczenie, duże obciążenie i natłok prowadzonych postępowań z końcem roku 2020 istnieje możliwość, że mogło dojść do nieumyślnych omyłek.

(akta kontroli str. 1050-1064, 1293-1331, 1650-1670, 2347-2363, 2492-2504)

7. Mimo nieprzedłużenia przez wykonawcę okresu ważności gwarancji ubezpieczeniowej zabezpieczającej należyte wykonanie umowy na roboty budowlane w związku z wydłużeniem okresu realizacji umowy łącznie o 45 dni, w Komendzie nie zmieniono formy zabezpieczenia na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia, czym naruszono art. 150 ust. 8 Pzp. Skutkiem powyższego ewentualne roszczenia były niezabezpieczone przez 15 dni.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że najbardziej kompetentną osobą do ustosunkowania się do ww. kwestii jest ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego Komendy. Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że z racji upływu czasu nie jest w stanie szczegółowo ustosunkować się do zagadnienia. Podał, że wszystkie czynności jakie mu zostały przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą jaką zdobył w ramach samokształcenia. Wskazał, że z uwagi na bardzo małe doświadczenie, duże obciążenie i natłok prowadzonych postępowań z końcem roku 2020 istnieje możliwość, że mogło dojść do nieumyślnych omyłek.

(akta kontroli str. 1050-1064, 1650, 1669-1670)

8. W 2020 r. dopuszczono do realizacji robót budowlanych w ramach V etapu budowy strażnicy z sposób odbiegający od warunków określonych w pozwoleniu na budowę²³. Nie zapewniono bowiem nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi, w tym nie uzyskano pozwolenia Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu na prowadzenie prac

²² Tj. Zamiast na kwotę 385,7 tys. zł opiewała na kwotę 270,0 tys. zł.

²³ Decyzja nr 151/2015 Starosty Świeckiego z 7 kwietnia 2015 r. (AB.6740.Św.420.2015) zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę, dalej: „pozwolenie na budowę”.

archeologicznych²⁴ wymaganego art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami²⁵. Działanie takie narażało Komendę na sankcje wynikające z ww. ustawy oraz z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁶.

(akta kontroli str. 1760-1772, 1807-1831, 2609-2626)

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wskazać przyczyn, gdyż nie pamięta spraw prowadzonych w tamtym czasie i nie ma już dostępu do dokumentacji, maila służbowego oraz dysku sieciowego, na którym była zebrana korespondencja. Podał, że rok 2020 był okresem bardzo dużej liczby zadań jaka została na niego nałożona, gdyż jako Naczelnik ww. Wydziału prowadził wszystkie postępowania przetargowe, nadzorował wszystkie etapy budowy, która z końcem roku musiała zostać zakończona i rozliczona oraz realizował wszystkie sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy. Wskazał również, że wszystkie czynności, jakie zostały mu przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą, jaką udało mu się zdobyć w ramach samokształcenia.

(akta kontroli str. 2749, 2803)

9. W toku realizacji zamówienia na roboty budowlane nie wyegzekwowano zamontowania w budynku strażnicy osprzętu i armatury sanitarnej oraz tablic sygnalizacyjnych, za które zapłacono wykonawcy wynagrodzenie w łącznej kwocie 7,4 tys. zł. Dodatkowo dopuszczono do zamontowania urządzeń instalacji domofonowej oferującej parametry użytkowe niższe od przewidzianych zamówieniem²⁷, tańszych od sprzętu o parametrach wymaganych o ok. 60%²⁸. Wydatkowanie środków na elementy niedostarczone lub o niższej jakości naruszało art. 44 ust. 3 uofp, zobowiązującej do dokonywania wydatków w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Ówczesny Komendant wyjaśnił m.in., że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie w pełni udzielić odpowiedzi. Wskazał jedynie, że maszt został zgłoszony razem z projektem budowlanym.

(akta kontroli str. 1872-1890, 1899, 2750-2763, 2579-2584, 2803)

10. W toku realizacji zamówienia na dostawę systemu łączności, z naruszeniem ustawy Prawo budowlane, a także w sposób niegwarantujący prawidłowego

²⁴ Posiadane pozwolenie wygasło 30 listopada 2016 r.

²⁵ Dz. U. z 2024 r., poz. 1292.

²⁶ Dz. U. z 2025 r., poz. 418, ze zm. Dalej: „Prawo budowlane”.

²⁷ Z niższą rozdzielczością kamer, bez systemów zdalnej identyfikacji radiowej (RFID).

²⁸ Porównanie na podstawie cen obecnych, z dnia kontroli. Zachowanie tej proporcji przy cenie zamówienia z 2020 r. oznaczałoby różnicę w cenie sprzętów w kwocie 2,7 tys. zł.

wykonania zamówienia, w Komendzie dopuszczono do rozpoczęcia i prowadzenia robót budowlanych polegających na wykonaniu konstrukcji wsporczej o wysokości przekraczającej 3 m oraz instalacji antenowej dla urządzeń pełniących funkcję radiotelefonu o łącznej wartości 42,2 tys. zł, w tym wartość masztu 33,3 tys. zł.

Prace zrealizowano mimo iż nie były objęte pozwoleniem na budowę ani zgłoszeniem, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a ustawy Prawo budowlane, a także bez dokumentacji projektowej, szkiców czy rysunków uwzględniających lokalne uwarunkowania oraz oczekiwania zamawiającego co do warunków eksploatacji masztu. Maszt wykonano zaś o parametrach odmiennych od rozwiązań przedstawionych przez wykonawcę jako typowe/universalne²⁹ oraz odmiennych od założeń przyjętych do budowy konstrukcji mocującej tego masztu przygotowanej w ramach zamówienia na roboty budowlane³⁰. Dodatkowo bez wyegzekwowania dokumentacji powykonawczej przedstawiającej ograniczenia co do granicznej nośności konstrukcji masztu oraz bez konsultacji w tej sprawie z wykonawcą zamontowano na niej dodatkowych 5 anten, w tym dwie na domontowanym wysięgniku, zmieniającym kształt konstrukcji.

W rezultacie powyższych działań, jak również zaniechania opisanego w pkt 3 lit. c tiret drugie tej sekcji wystąpienia pokontrolnego, po niecałych trzech latach od zamontowania, z uwagi na brak dostatecznej wytrzymałości dla przeniesienia obciążeń oraz zagrożenia bezpieczeństwa, po przeglądzie konserwator nie dopuścił masztu do dalszej eksploatacji. Na analizy, roboty umożliwiające dopuszczenie tymczasowe oraz wymianę masztu w 2024 r. w Komendzie wydatkowano łącznie 36,0 tys. zł, których poniesienie uznać należy za niegospodarne, gdyż kwoty te nie musiałyby zostać wydatkowane przy prawidłowym przygotowaniu i zrealizowaniu zamówienia na dostawę łączności z roku 2020.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wskazać przyczyn, gdyż nie pamięta spraw prowadzonych w tamtym czasie i nie ma już ostępu do dokumentacji, maila służbowego oraz dysku sieciowego, na którym była zebrana korespondencja. Podał, że rok 2020 był okresem bardzo dużej liczby zadań jaka została na niego nałożona, gdyż jako Naczelnik ww. Wydziału prowadził wszystkie postępowania przetargowe, nadzorował wszystkie etapy budowy, która z końcem roku musiała zostać zakończona i rozliczona oraz realizował wszystkie sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy. Wskazał również, że wszystkie czynności, jakie zostały mu przekazane do realizacji wykonywał sumiennie

²⁹ Zrealizowano mniejszą liczbę odciągów, zamontowano większą liczbę anten niż wynikająca z przedłożonych przez wykonawcę projektów (odpowiednio w projektach i rysunkach – 4 lub 5 odciągów, wykonano 3; w projekcie uniwersalnym 3 anteny – z zamówienia wynikała konieczność montażu co najmniej 6).

³⁰ Zrealizowano maszt o 4 m wyższy niż założenia koncepcyjne przyjęte w projekcie do obliczeń konstrukcji mocowań.

i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą, jaką udało mu się zdobyć w ramach samokształcenia.

(akta kontroli str. 589, 1935-1994, 2080-2234, 2298-2308, 2579-2584, 2743-2794, 2803)

11. Wszystkie objęte badaniem zamówienia Zamawiający odebrał bez otrzymania od wykonawców przewidzianej umowami dokumentacji. Dotyczyło to niewyegzekwowania przy odbiorze przedmiotu zamówienia na:

- roboty budowlane inwentaryzacji powykonawczej geodezyjnej – która miała być warunkiem przystąpienia do odbioru końcowego, zgodnie z § 10 ust. 4 umowy z 30 czerwca 2020 r. oraz pkt 8.4.2 ust. 2 lit. i-j specyfikacji technicznej dla robót budowlanych. Odbioru dokonano 14 grudnia 2020 r. mimo że zgłoszenie identyfikujące dla wykonania mapy zgłoszono w Starostwie 29 grudnia 2020 r., a pozytywną weryfikację uzyskano 31 grudnia 2020 r.;

- dostawę systemu łączności – dokumentacji powykonawczej, która miała być przekazana przez wykonawcę, zgodnie z załącznikiem nr 1 do SIWZ będącego załącznikiem do umowy z 16 listopada 2020 r. Odbioru dokonano 22 grudnia 2020 r., podczas gdy pierwszą część dokumentacji powykonawczej, obejmującą rysunek blokowy instalacji antenowej oraz wykresy graficzne współczynnika fali stojącej, wykonawca przesłał emailem 18 stycznia 2021 r., zaś uzupełnienie - nie wcześniej niż 12 kwietnia 2021 r. Informacje te powinny stanowić podstawę dla opracowania przez Komendę dokumentacji eksploatacji masztów antenowych oraz ewidencji instalacji antenowych i pomiarów, o których mowa w pkt 2.3 i 2.4. rozdziału XII Instrukcji w sprawie organizacji łączności radiowej stanowiącej załącznik do rozkazu nr 8 Komendanta Głównego PSP z dnia 5 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia nowych zasad organizacji łączności radiowej³¹. Ewidencji tych dla elementów zakupionych w roku 2020 nie założono;

- dostawę mebli – certyfikatów, atestów i świadectw dopuszczenia do sprzedaży, które miały być przekazane przez wykonawcę najpóźniej w dniu odbioru, stosownie do § 1 ust. 6 umowy z 14 października 2020 r., w szczególności atestów potwierdzających, że dostarczone szafki do szatni spełniają wymogi polskiej normy, tj. wymogi § 8 ust. 3 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy³².

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie w pełni udzielić odpowiedzi.

(akta kontroli str. 1651-1664, 1848-1856, 1900-1902, 2067, 2040-2049, 2206-2234, 2494-2502, 2579-2584, 2743-2794, 2803)

12. W ostatnim dniu terminu umownego, tj. 21 grudnia 2020 r., podpisano bez uwag protokół końcowy dostawy i montażu mebli, potwierdzając wykonanie zamówienia w całości, mimo iż poszczególne elementy zamówienia nie zostały jeszcze dostarczone³³, nie zakończył się także montaż mebli. Jednocześnie

³¹ Dz. Urz. Komendy Głównej PSP, poz. 7.

³² Dz. U. z 2003 r., nr 169, poz. 1650, ze zm.

³³ W dniu protokolarnego odbioru zamówienia – 21 grudnia 2020 r. – nie były bowiem dostarczone koszyki na kable, syfony do zlewów kuchennych, lustra w liczbie wynikającej z umowy.

pobrano od wykonawcy oświadczenie o terminach uzupełnienia niezgodności, w terminie dłuższym niż okres 14-dniowy, przewidziany § 3 ust. 4 umowy.

Podpisując protokół końcowy uprawniono wykonawcę do wystawienia faktury z tytułu dostawy. Ta, wystawiona na pełną kwotę wynikającą z umowy, tj. 387,9 tys. zł została zapłacona przez Komendę 30 grudnia 2020 r., tj. przed wyeliminowaniem wszystkich zgłoszonych niezgodności, co należy uznać za działanie nierzetelne.

W związku z zaistniałą sytuacją wykonawcy nie naliczono kar umownych za opóźnienie, przewidzianych § 9 ust. 1 lit. c umowy, czym Zamawiający naruszył art. 42 ust. 5 uofp. Przyjmując, że zrealizowanie zamówienia w pełnym zakresie nastąpiło 22 stycznia 2021 r. wyniosłyby one 14,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 1757, 2494-2507, 2511-2527, 2731-2742)

Ponadto w ww. protokole odbioru końcowego nie odnotowano zmian w przedmiocie umowy, które uzgodniono bez zachowania formy pisemnej na etapie jej realizacji, polegających na zmianie typów zamawianych mebli na inny, zmianie modeli wyposażenia kuchennego zadeklarowanego w ofercie na inny równoważny pod kątem wymogów SIWZ oraz potwierdzeniu odbioru przedmiotów w liczbie i typach innych niż wynikające z zamówienia. W rezultacie dokument nie przedstawiał zrealizowanego zakresu dostaw³⁴ i uwidaczniał tylko jedno odstępstwo od zakresu zamówienia wynikającego z umowy, tj. brak jednego okapu kuchennego.

(akta kontroli str. 2470-2488, 2494-2507, 2511-2553)

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wskazać przyczyn, gdyż nie pamięta spraw prowadzonych w tamtym czasie i nie ma już dostępu do dokumentacji, maila służbowego oraz dysku sieciowego, na którym była zebrana korespondencja. Podał, że rok 2020 był okresem bardzo dużej liczby zadań jaka została na niego nałożona, gdyż jako Naczelnik ww. Wydziału prowadził wszystkie postępowania przetargowe, nadzorował wszystkie etapy budowy, która z końcem roku musiała zostać zakończona i rozliczona oraz realizował wszystkie sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy. Wskazał również, że wszystkie czynności, jakie zostały mu przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą, jaką udało mu się zdobyć w ramach samokształcenia.

(akta kontroli str. 2743-2749, 2803)

13. Mimo że w toku budowy V etapu strażnicy zastosowano rozwiązania projektowe zamienne w zakresie układu fundamentów wieży ćwiczeń, od kierownika robót budowlanych strażnicy przyjęto oświadczenie o wykonaniu budowy zgodnie z projektem budowlanym, nie wymagając uzupełnienia go

³⁴ Najważniejsze odstępstwa od zakresu zamówienia brak: jednego stolika kawowego, jednej szafy dwudrzwiowej 80 cm, jednego segmentu komody 133,6 cm z dwiema szufladami, jednego segmentu komody 93,6 cm ze słupkiem szuflad, brak szuflad w każdej szafce nocnej, brak jednego segmentu dostawki do biurka. Dostarczono nieobjęte zamówieniem: biurko bez dostawki, 3 szafy ubraniowe jednodrzwiowe o szerokości 60 cm, dodatkową zabudowę w pomieszczeniu Powiatowego Stanowiska Kierowania. Szacuje się, że łączna wartość zmian była mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

o wykaz zmian dokonanych w toku wykonywania robót, nieodstępujących w sposób istotny od zatwierdzonego projektu zagospodarowania działki oraz o potwierdzenie projektanta i inspektora nadzoru. W konsekwencji do wniosku o wydanie pozwolenia na użytkowanie załączono nieprawidłowe oświadczenie oraz nie dołączono kopii zmian w planie zagospodarowania działki, wymaganych art. 57 ust. 2 Prawa budowlanego.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wskazać przyczyn, gdyż nie pamięta spraw prowadzonych w tamtym czasie i nie ma już dostępu do dokumentacji, maila służbowego oraz dysku sieciowego, na którym była zebrana korespondencja. Podał, że rok 2020 był okresem bardzo dużej liczby zadań, jaka została na niego nałożona, gdyż jako Naczelnik ww. Wydziału prowadził wszystkie postępowania przetargowe, nadzorował wszystkie etapy budowy, która z końcem roku musiała zostać zakończona i rozliczona oraz realizował wszystkie sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy. Wskazał również, że wszystkie czynności, jakie zostały mu przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą, jaką udało mu się zdobyć w ramach samokształcenia.

(akta kontroli str. 1833-1837, 1894, 2743-2749, 2764-2768, 2803)

14. Część elementów zakupionych w toku badanego postępowania na dostawę mebli okazała się nieprzydatna dla działalności Komendy. Tym samym środki publiczne na ich zakup wydatkowano z naruszeniem zasady określonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a uofp nakazującej wydatkowanie ich w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Dotyczyło to:

- zestawu mebli o wartości wg protokołu przekazania 8,1 tys. zł, które po niecałych 8 miesiącach po odbiorze przekazane zostały Komendzie Wojewódzkiej PSP w Toruniu;
- ośmiu krzeseł obrotowych, biurkowego stojaka do monitora, łóżka z materacem o łącznej wartości 5,6 tys. zł, które mimo upływu 5 lat nie znalazły zastosowania i znajdowały się nierozpakowane w magazynie. Okres rękojmi i gwarancji związany z nabyciem tych niewykorzystywanych środków trwałych minął, a upływ czasu spowodował³⁵ lub mógł spowodować utratę możliwości ich wykorzystania w dalszej działalności Komendy.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wskazać przyczyn, gdyż nie pamięta spraw

³⁵ Dotyczy krzeseł o łącznej wartości 4,9 tys. zł, które nie posiadają regulowanych podłokietników i w związku z tym nie spełniają wymogów załącznika rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 58) po zmianach tego rozporządzenia z 18 października 2023 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 2367), które weszły w życie 17 listopada 2023 r.

prowadzonych w tamtym czasie i nie ma już dostępu do dokumentacji, maila służbowego oraz dysku sieciowego, na którym była zebrana korespondencja. Podał, że rok 2020 był okresem bardzo dużej liczby zadań jaka została na niego nałożona, gdyż jako Naczelnik ww. Wydziału prowadził wszystkie postępowania przetargowe, nadzorował wszystkie etapy budowy, która z końcem roku musiała zostać zakończona i rozliczona oraz realizował wszystkie sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy. Wskazał również, że wszystkie czynności, jakie zostały mu przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą, jaką udało mu się zdobyć w ramach samokształcenia.

(akta kontroli str. 2476-2486, 2536-2555, 2559-2578, 2743-2749, 2803)

15. W grudniu 2020 r., powołując się na art. 15r ustawy o COVID-19, Zamawiający wydłużył termin realizacji dwóch umów³⁶ zawartych w wyniku objętych kontrolą zamówień, nie żądając od wykonawców przedłożenia wymaganych tym przepisem oświadczeń lub dokumentów potwierdzających wpływ COVID-19 na ich realizację.

Ówczesny Komendant, który podpisał aneksy wydłużające terminy realizacji umów wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wskazać przyczyn, gdyż nie pamięta spraw prowadzonych w tamtym czasie i nie ma już dostępu do dokumentacji, maila służbowego oraz dysku sieciowego, na którym była zebrana korespondencja. Podał, że rok 2020 był okresem bardzo dużej liczby zadań jaka została na niego nałożona, gdyż jako Naczelnik ww. Wydziału prowadził wszystkie postępowania przetargowe, nadzorował wszystkie etapy budowy, która z końcem roku musiała zostać zakończona i rozliczona oraz realizował wszystkie sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy. Wskazał również, że wszystkie czynności, jakie zostały mu przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą, jaką udało mu się zdobyć w ramach samokształcenia.

(akta kontroli str. 1669-1672, 2048, 2579-2584, 2627-2630, 2679-2702, 2743-2749, 2803)

16. W toku realizacji dwóch badanych umów dokonano dorozumianych (bez zachowania formy pisemnej), a jednocześnie istotnych³⁷ zmian ich postanowień w stosunku do treści ofert, na podstawie których dokonano wyboru wykonawców, czym naruszono art. 144 ust. 1 pkt 5 w zw. z ust. 1e pkt 2 lit. a Pzp. Dotyczyło to:

a) wyrażenia zgody i realizacji w II półroczu 2020 r. zapłat częściowych za wykonanie robót budowlanych oraz dostawy w ramach zamówienia na system łączności. Kwota uiszczona w ramach zapłat częściowych wyniosła – w przypadku

³⁶ Umowy na wykonanie robót budowlanych zawartej 30 grudnia 2020 r., której termin realizacji ustalony aneksem nr 1 na 30 listopada 2020 r. aneksem nr 2 z 1 grudnia 2020 r. zmieniono na 14 grudnia 2020 r., umowy na dostawę systemu łączności z 16 listopada 2020 r., której termin realizacji ustalony na 15 grudnia 2020 r. aneksem nr 1 z 14 grudnia 2020 r. zmieniono na 22 grudnia 2020 r.

³⁷ W rozumieniu art. 144 ust. 1e Pzp.

robót budowlanych – 2 268,7 tys. zł (58,8% wynagrodzenia umownego), w przypadku dostawy elementów systemu łączności – 55,5 tys. zł (17,4% wynagrodzenia umownego).

(akta kontroli str. 1293-1331, 1365-1369, 1651-1678, 1720-1759, 1935-1986, 2020-2047, 2053-2065)

b) dopuszczenia do wykonywania robót budowlanych konstrukcyjnych przy wieży ćwiczeń przez podwykonawcę, a tym samym uchYLENIA przewidzianego § 13 ust. 3 lit. m umowy zakazu zlecenia podwykonawcom na późniejszym etapie zakresów prac niewskazanych w ofercie.

(akta kontroli str. 1651-1664, 1894, 2679-2702)

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny Zastępca Komendanta i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wskazać przyczyn, gdyż nie pamięta spraw prowadzonych w tamtym czasie i nie ma już dostępu do dokumentacji, maila służbowego oraz dysku sieciowego, na którym była zebrana korespondencja. Podał, że rok 2020 był okresem bardzo dużej liczby zadań jaka została na niego nałożona, gdyż jako Naczelnik ww. Wydziału prowadził wszystkie postępowania przetargowe, nadzorował wszystkie etapy budowy, która z końcem roku musiała zostać zakończona i rozliczona oraz realizował wszystkie sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy. Wskazał również, że wszystkie czynności, jakie zostały mu przekazane do realizacji wykonywał sumiennie i z pełnym zaangażowaniem oraz wiedzą, jaką udało mu się zdobyć w ramach samokształcenia.

(akta kontroli str. 2743-2749, 2803)

17. Po zakończeniu inwestycji budowy strażnicy w Komendzie nieprawidłowo rozliczono konto 080 – *Środki trwałe w budowie*. Polegało to na zawyżeniu wartości środka trwałego – budynku głównego strażnicy o:

- a) kwotę 170,7 tys. zł, która powinna być zaliczona do wartości początkowej czterech innych wyodrębnionych i wprowadzonych do ewidencji środków trwałych, tj. wieży ćwiczeń, boiska o nawierzchni trawiastej, boiska o nawierzchni poliuretanowej, budynku gospodarczego, gdyż stanowiła koszt podatku od towarów i usług niepodlegającego odliczeniu lub wartości robót dodatkowych związanych z budową tych obiektów. Wartość zaniżenia poszczególnych środków trwałych wynosiła odpowiednio o 65,9 tys. zł³⁸, 61,1 tys. zł, 14,9 tys. zł, 28,8 tys. zł;
- b) kwotę 14,1 tys. zł na skutek zaliczenia do niego wartości przewodu do fotowoltaiki wybudowanej w roku następnym i wyodrębnionym jako odrębny środek trwały;
- c) kwotę 684,6 tys. zł na skutek zaliczenia do niej wartości niewyodrębnionych środków trwałych: oświetlenia zewnętrznego o wartości 58,3 tys. zł oraz utwardzenia terenu o wartości 626,3 tys. zł, które zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych³⁹ jako obiekty

³⁸ VAT 25,8 tys. zł oraz roboty dodatkowe 40,1 tys. zł.

³⁹ Dz. U. poz. 1864. Dalej: „rozporządzenie w sprawie KŚT”.

pomocnicze obsługujące więcej niż jeden budynek należy zaliczać do właściwych rodzajów zgodnie z ich przeznaczeniem⁴⁰.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny główny księgowy i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Kwatermistrz wyjaśnił, że zakłada, że były to pomyłki. Podał, że jako Naczelnik Wydziału pełnił mnóstwo różnych funkcji, a nawał pracy mógł spowodować powstanie takiego błędu. Dodał, że w okresie tym, z uwagi na brak środków finansowych nie miał do dyspozycji żadnego programu, który mógłby go wesprzeć w realizacji zadań związanych z rejestracją środków trwałych, nigdy też nie posiadając wykształcenia kierunkowego w tym kierunku nie został skierowany na szkolenie obejmujące ww. zagadnienia

(akta kontroli str. 176-185, 197-200, 227-230, 2579-2584, 2589-2601, 2803)

18. Stawkę amortyzacyjną dla boiska o nawierzchni poliuretanowej oraz boiska o nawierzchni trawiastej w Komendzie ustalono niezgodnie z przyjętą w jednostce polityką rachunkowości, nakazującą stosowanie stawek określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Określono ją bowiem w stawce 4,5%, mimo iż zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴¹ oraz objaśnieniami szczegółowymi dla rodzaju 290 i 107 zawartymi w rozporządzeniu w sprawie KŚT właściwa była stawka 2,5%.

Ponadto odpisy amortyzacyjne od 13 objętych badaniem środków trwałych⁴² naliczone zostały już za miesiąc oddania środków trwałych do użytkowania, co było niezgodne z załącznikiem nr 2 do przyjętej w jednostce polityki rachunkowości⁴³, zgodnie z którą odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od wartości początkowej środka trwałego od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia do używania.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny główny księgowy i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że zakłada, że były to pomyłki. Podał, że jako Naczelnik Wydziału pełnił mnóstwo różnych funkcji, a nawał pracy mógł spowodować powstanie takiego błędu. Dodał, że w okresie tym, z uwagi na brak środków finansowych nie miał do dyspozycji żadnego programu, który mógłby go wesprzeć w realizacji zadań związanych z rejestracją środków trwałych, nigdy też nie posiadając

⁴⁰ Patrz objaśnienia szczegółowe do grupy 1 środków trwałych.

⁴¹ Dz. U. z 2025 r., poz. 278, ze zm.

⁴² Od budynku gospodarczego, wiaty, boiska o nawierzchni trawiastej, boiska o nawierzchni poliuretanowej, ogrodzenia, masztu aluminiowego, wieży ćwiczeń, budynku głównego strażnicy, szafy rack 42, radiowęzła, systemu wyświetlania alarmów, drukarki monochromatycznej, serwera aplikacji dyspozytorskiej.

⁴³ Wprowadzonej zarządzeniem nr 1/2017 Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu z 2 stycznia 2017 r., dalej: „Polityka rachunkowości”.

wykształcenia kierunkowego w tym kierunku nie został skierowany na szkolenie obejmujące ww. zagadnienia.

(akta kontroli str. 176-185, 197-200, 227-230, 1157-1167, 2579-2584, 2589-2601, 2803)

Na skutek nieprawidłowości opisanych w pkt 17 i 18 dane przedstawione w sprawozdaniach finansowych za lata 2021-2024 prezentowały zmniejszenie wartości użytkowej składników aktywów odmiennie od stanu rzeczywistego, tj. zawyżając koszt amortyzacji w rachunku zysków za rok 2021 o 30,0 tys. zł, a w rachunku za lata 2022-2024 zaniżając o odpowiednio: 6,4 tys. zł, 6,7 tys. zł, 12,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 2600, 2708-2725)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie udzielanie i realizację przez Zamawiającego zamówień publicznych w trybie PZP. Istotne nieprawidłowości, mające wpływ na wynik postępowania, stwierdzono w każdym z trzech badanych zamówień. Polegały one na wyborze ofert, które jako niezgodne z SIWZ powinny być odrzucone, niewezwaniu do uzupełnienia ofert i wyborze ofert niekompletnych. W jednym z postępowań dodatkowo nie poprawiono oczywistej omyłki w obliczeniu ceny, skutkiem czego przyjęto ofertę z ceną zawyżoną o 11,9 tys. zł. Stwierdzono ponadto, że zobowiązania wynikające z wszystkich objętych badaniem umów zaciągnięte zostały z przekroczeniem limitu określonego planem finansowym. Nieprawidłowości wystąpiły również na etapie realizacji zamówień. Dopuszczono do wykonywania prac bez pozwolenia, bez odpowiedniego nadzoru archeologicznego, nieprawidłowo aneksowano umowy o zamówienie publiczne. Ich skutkiem była m.in. konieczność ponownego wydatkowania środków w kwocie 36,0 tys. zł na budowę masztu antenowego. Oprócz ww. kwestii o znaczeniu zasadniczym, stwierdzono także szereg nieprawidłowości mniejszej wagi na każdym etapie w jakim planowano, przygotowywano, prowadzono, udzielano, a także odbierano i rozliczano zamówienia publiczne.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Udzielanie i realizacja zamówień publicznych podprogowych.

2.1. Z rocznych sprawozdań Komendy o udzielonych zamówieniach przedkładanych Urzędowi Zamówień Publicznych wynikało, że w 2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r. i 2024 r. udzielono zamówień podprogowych o wartości odpowiednio: 224,5 tys. zł, 1 080,8 tys. zł, 309,6 tys. zł, 402,6 tys. zł, 400,8 tys. zł i 459,6 tys. zł, tj. łącznie 2 877,9 tys. zł.

W latach 2019-2024 w Komendzie udzielono, dokumentując przeprowadzenie postępowań, 17 zamówień podprogowych⁴⁴ na dostawy i trzy zamówienia na usługi o łącznej wartości netto 850,4 tys. zł. Z tego trzy zamówienia na usługi stanowiły wartość 68,2 tys. zł.

W 2019 r. udzielono jednego zamówienia o wartości netto 61,5 tys. zł, w 2020 r. – trzech o wartości 187,3 tys. zł, w 2021 r. – dwóch o wartości 87,7 tys. zł, w 2022 r. – trzech o wartości 139 tys. zł, w 2023 r. – dwóch o wartości 102,2 tys. zł i w 2024 r. – dziewięciu o wartości 272,7 tys. zł.

⁴⁴ Dla których istniał obowiązek w 2019 r. i 2020 r. stosowania Procedury udzielania zamówień o wartości przekraczających 60 tys. zł, a w latach 2021-2024 o wartości przekraczającej 10 tys. zł.

W I i II kwartale 2025 r. nie udzielono żadnego takiego zamówienia. W III kwartale 2025 r., tj. w toku kontroli, udzielono jednego zamówienia o wartości netto 33,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 67-145, 262, 2770-2774)

2.2. W Komendzie w 2020 r. obowiązywały Tabele wyposażenia wprowadzone decyzją Komendanta Nr 19/2015 3 lipca 2015 r. W latach 2021-2023 obowiązywały w Komendzie Tabele zaakceptowane przez Komendanta Wojewódzkiego 2 marca 2021 r. Natomiast 16 stycznia 2024 r. Komendant Wojewódzki zaakceptował Tabele wyposażenia na następne lata.

(akta kontroli str. 147-166)

Wg stanu na koniec 2019 r. i 2020 r. Komenda posiadała:

- z wyposażenia standardowego: cztery samochody rozpoznawczo-ratownicze/ratowniczo-gaśnicze, jeden z podnośnikiem z drabiną, dwa samochody operacyjne, jeden mikrobus do przewozu dziewięciu osób z kierowcą, jeden lekki samochód zaopatrzeniowy, dwie łodzie ratunkowe, dwie pompy przenośne do zanieczyszczonej wody, dwa zestawy hydraulicznych narzędzi ratunkowych, cztery zestawy ratownictwa medycznego RI, jedną motopompę pożarniczą⁴⁵, jeden zestaw do dekontaminacji wstępnej, cztery zapasy butli do aparatów powietrznych, jedną sprężarkę do aparatów powietrznych butlowych, zapas środka pianotwórczego;
- z wyposażenia specjalistycznych grup ratowniczych i wyposażenia dodatkowego; po jednym ciężkim samochodzie ratownictwa drogowego, średnim i ciężkim samochodzie ratowniczo-gaśniczym, samochodzie z drabiną mechaniczną, samochodzie dowodzenia oraz jedną przyczepę z modułem proszkowym i jeden zestaw pomp do wody zanieczyszczonej o łącznej wydajności minimum 6 tys. dm³/min.

W zakresie wyposażenia o wartości poniżej progu obligującego do stosowania PZP było ono zgodne z ww. Tabelami wyposażenia z 3 lipca 2015 r. poza: większą liczbą zestawów ratownictwa medycznego RI – czterech zamiast trzech i zapasem butli do aparatów powietrznych – 10 zamiast czterech (tj. wyposażenia zakupionego w latach 1997-2018).

(akta kontroli str. 147-150, 167-168)

Komendant wyjaśnił, że większa niż wymagana w tabeli wyposażenia liczba zestawów ratownictwa medycznego i zapasów butli wynikała z wyposażenia w ww. sprzęt pojazdów, które zostały Komendzie przekazane w ramach zakupów realizowanych przez Komendę Wojewódzką PSP w Toruniu.

(akta kontroli str. 1079, 1082-1085)

W latach 2021-2023 stan ilościowy ww. wyposażenia pozostał taki sam jak na koniec 2020 r. za wyjątkiem:

- zmiany liczby z jednego na 0,5 zestawów pomp do wody zanieczyszczonej o łącznej wydajności minimum 6 tys. dm³/min.,

⁴⁵ Minimum M 8/8.

- posiadania dodatkowo jednego samochodu zaopatrzeniowego i jednego ciężkiego samochodu ratowniczo gaśniczego.

Ww. stan był zgodny z tabelą wyposażenia wprowadzoną 2 marca 2021 r. poza posiadaniem 0,5 zamiast jednego zestawu pomp do wody zanieczyszczonej o łącznej wydajności minimum 6 tys. dm³/min, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 151-159, 167-168)

W 2024 r. stan ilościowy nie uległ zmianie w stosunku do lat 2021-2023, a dodatkowo po wprowadzeniu od 16 stycznia nowej Tabeli brakowało jednego pojazdu typu quad, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 160-168, 1079, 1082-1085)

Z wyjaśnień Komendanta wynikało, że w Komendzie w okresie objętym kontrolą nie dokonywano zakupów uwzględniających potrzeby związane z zagrożeniem działaniami wojennymi i właściwym przygotowaniem, ponieważ wydatki na ten cel nie zostały ujęte przy rozdziale środków finansowych przekazanych przez Komendę Wojewódzką PSP w Toruniu. Komendant dodał, że od 2025 r. w związku z wejściem w życie ustawy o Ochronie ludności i obronie cywilnej wraz z aktami wykonawczymi, decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przyznane zostały środki na realizację zadań w obszarze „Wyposażenie ratowników podmiotów ochrony ludności”.

(akta kontroli str. 1079, 1082-1085)

2.3. W okresie objętym kontrolą obowiązywały w Komendzie dwie procedury dotyczące zasad udzielania zamówień podprogowych, tj. do 3 stycznia 2021 r. - Procedura udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych, a przekraczającą kwotę 60 tys. zł netto⁴⁶, a od 4 stycznia 2021 r. - Procedura udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 130 000 zł⁴⁷, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych („pzp”) w Komendzie Powiatowej PSP w Świeciu⁴⁸.

W obu tych Procedurach zawarto postanowienie o tym, że podstawą ustalenia wartości zamówienia miało być całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy wraz z podatkiem od towarów i usług, zamiast bez tego podatku, co było niezgodne z przepisami ustawy Pzp i nPzp. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 44-65)

⁴⁶ Wprowadzona zarządzeniem nr 2/2017 z 2 stycznia 2017 r. Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu, dalej „Procedura udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r.”.

⁴⁷ Przy czym procedurą tą objęto zamówienia o wartości wyższej niż 10 000 zł netto.

⁴⁸ Wprowadzona aneksem nr 1 z 4 stycznia 2021 r. do zarządzenia nr 2/2017 z 2 stycznia 2017 Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu, dalej: „Procedura udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r.”.

Badanie ośmiu⁴⁹ (spośród 20) zamówień podprogowych o łącznej wartości 395,8 tys. zł⁵⁰ (46,5%⁵¹) wykazało, że w każdym z ww. postępowań prowadzonych do udzielenia zamówienia, w Komendzie nie sporządzono wniosku o wszczęcie postępowania zatwierdzonego przez kierownika zamawiającego lub upoważnioną przez niego osobę, stosownie do § 3 Procedury udzielania zamówień publicznych podprogowych z 2 stycznia 2017 r. oraz odpowiednio § 4 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r. Jednocześnie nie ustalono szacunkowej wartości zamówienia, stosownie do art. 32, 33 i 34 w związku z art. 4 pkt 8 Pzp oraz odpowiednio art. 28, 34 i 35 w związku z art. 2 ust. 1 pkt. 1 nPzp w celu ustalenia obowiązku stosowania tej ustawy, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 415-709)

2.4. Badanie ww. ośmiu zamówień podprogowych wykazało, że:

- a) we wszystkich pięciu postępowaniach⁵², w których skierowano zaproszenia do składania ofert, nie przekazano wykonawcom informacji o udzieleniu zamówienia, co było niezgodne z § 5 ust. 7 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r. oraz odpowiednio z § 6 ust. 7 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 4 stycznia 2021 r., co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- b) spośród siedmiu przypadków⁵³ w których udzielono zamówienia po skierowaniu zapytań ofertowych i zebraniu ofert lub tylko zebraniu ofert (bez sporządzenia i skierowania zaproszenia):

- w pięciu przypadkach⁵⁴ nie sporządzono dokumentu określającego przedmiot zamówienia wraz m.in. z terminem jego wykonania i minimalnym okresem gwarancji, wg załącznika: nr 3 do Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 2 stycznia 2017 r. i Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 4 stycznia 2021 r.;

- we wszystkich przypadkach nie określono w postępowaniu opisu kryteriów wyboru wykonawcy stosownie do § 4 ust. 3 pkt 2 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 2 stycznia 2017 r. oraz odpowiednio § 5 ust. 3 pkt 2 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 4 stycznia 2021 r., co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

⁴⁹ Trzech zamówień z 2020 r., jednego z 2023 r. i czterech z 2024 r.

⁵⁰ Tj. z 2020 r.: nr PT.236.40.SK na zakup ubrań specjalnych (o wartości netto 86,5 tys. zł, nr PJRG.236.5.2020.PP na zakup łodzi ratunkowej (o wartości netto 69,1 tys. zł), nr PJRG.236.2.2020.PP/PJRG.236.7.2020.PP na zakup samochodu operacyjnego (o wartości netto 100,8 tys. zł); z 2023 r. nr PT.2370.1.2023 na zakup węży hydraulicznych (o wartości netto 26,8 tys. zł), nr 236.100.2024 na zakup klimatyzatorów (o wartości netto 22,9 tys. zł), nr PT.236.62.2024 na zakup myjki ciśnieniowej (o wartości 15,8 tys. zł), nr PT.236.59.2024/PT.236.126.2024 na remont i naprawę masztu antenowego (o wartości netto 29,2 tys. zł) i nr PT.236.183.2024 na zakup elementów umundurowania strażaka (o wartości 44,6 tys. zł).

⁵¹ Tj. 13,8% ogółu zamówień podprogowych (o wartości 2 877,9 tys. zł).

⁵² Z 2020 r.: na zakup ubrań specjalnych i na zakup łodzi ratowniczej; z 2024 r.: na zakup myjki ciśnieniowej, na naprawę masztu antenowego i na zakup umundurowania strażaka.

⁵³ Wszystkich ośmiu badanych poza jednym postępowaniem z 2023 r. na zakup węży hydraulicznych.

⁵⁴ Z 2020 r. na zakup samochodu operacyjnego; z 2024 r. na zakup: klimatyzatorów, myjki ciśnieniowej, na naprawę masztu antenowego i na zakup elementów umundurowania.

- w pięciu przypadkach⁵⁵ udzielono zamówienia, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 2 stycznia 2017 r. oraz odpowiednio § 5 ust. 1 pkt 2 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 4 stycznia 2021 r., tj. poprzez przekazanie zapytania ofertowego do co najmniej trzech wykonawców;
- w jednym przypadku⁵⁶ udzielono zamówienia wykonawcy, który złożył ofertę z najwyższą ceną (spośród trzech), wskazując na dodatkowe zalety wybranej oferty w porównaniu do innych, przy jednoczesnym braku ustalenia kryteriów wyboru wykonawcy w tym postępowaniu, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w jednym przypadku⁵⁷ udzielono zamówienia bez zebrania minimum trzech ofert wykonawców, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 3 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 2 stycznia 2017 r., przy czym wybrano ofertę z najniższą ceną 119,9 tys. zł. Zamówienia udzielono jednak na wyższą kwotę 124,0 tys. zł, niezgodną z ww. ofertą, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- c) we wszystkich pięciu przypadkach⁵⁸ udzielonych zamówień w 2023 r. i 2024 r. nie zawarto umów pomimo, że każde z nich przekraczało wartość netto 10 tys. zł, co było niezgodne z § 8 ust. 2 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r., a co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 44-65, 402-709)

2.5. Kontrola wykazała, że wartości netto 20 zamówień podprogowych⁵⁹ udzielonych w latach 2019-2024⁶⁰ ujęte zostały w sporządzonych w Komendzie poszczególnych rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach.

(akta kontroli str. 1021)

2.6. Badanie ww. ośmiu (spośród 20) zamówień podprogowych wykazało, że:

- a) we wszystkich badanych przypadkach odebrane przedmioty zamówień (dostaw) oraz usługi remontowe (roboty budowlane) zgodne były z wymogami określonymi w przeprowadzonych postępowaniach, w tym z przedmiotem zamówienia, oraz z wybraną ofertą, a w jednym przypadku (zakupu samochodu operacyjnego) zgodne z zawartą umową z wykonawcą;
- b) w siedmiu przypadkach nie wyznaczono terminu realizacji zamówienia, bowiem nie zawarto umów, a zakupów dokonywano jedynie na podstawie wystawionych przez wykonawców faktur, natomiast w jednym przypadku,

⁵⁵ Tj. w postępowaniach: z 2020 r. na zakup łodzi ratunkowej; z 2024 r.: na zakup klimatyzatorów, na zakup myjki ciśnieniowej, na remont i naprawę masztu antenowego i na zakup elementów umundurowania strażaka.

⁵⁶ Z 2020 r. na zakup ubrań specjalnych.

⁵⁷ Z 2020 r. na zakup nowego samochodu operacyjnego.

⁵⁸ O nr: PT.2370.1.2023, PT.236.100.2024, PT.236.62.2024, PT.236.59.2024/PT.236.126.2024 i PT.236.183.2024.

⁵⁹ Dla których istniał obowiązek w 2019 r. i 2020 r. stosowania Procedury udzielania zamówień o wartości przekraczających 60 tys. zł, a w latach 2021-2024 o wartości przekraczającej 10 tys. zł.

⁶⁰ W tym jedno w 2019 r. o wartości 61,5 tys. zł, trzy w 2020 r. o wartości 187,3 tys. zł, dwa w 2021 r. o wartości 87,7 tys. zł, trzy w 2022 r. o wartości 139 tys. zł, dwa w 2023 r. o wartości 102,2 tys. zł i dziewięć w 2024 r. o wartości 272,7 tys. zł.

zawarcia umowy na zakup samochodu operacyjnego, otrzymano go w wymaganym terminie;

c) w sześciu przypadkach odebrania ww. przedmiotów zamówienia (dostaw) oraz usługi remontowej (roboty budowlanej) zapewniono kompletność i prawidłowość przedłożonych przez wykonawcę dokumentów na potwierdzenie spełniania wymagań w zakresie zgodności zamawianych dostaw z obowiązującymi wymogami dopuszczającymi przedmiot zamówienia do użytkowania zgodnie z ich przeznaczeniem, natomiast w dwóch przypadkach (z 2024 r.) nie zapewniono wszystkich wymaganych dokumentów, tj. kart gwarancyjnych zakupionych urządzeń (klimatyzatorów) oraz środków ochrony indywidualnej, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

d) dokonano prawidłowego i rzetelnego odbioru zamówionych dostaw oraz usługi remontowej (roboty budowlanej), w tym przestrzegając szczegółowych wytycznych CNBOP-PIB⁶¹ w zakresie odbiorów techniczno-jakościowych sprzętu wykorzystywanego w jednostkach PSP, za wyjątkiem odbioru w 2024 r.: części zakupionego umundurowania strażaka, tj. butów specjalnych oraz dostawy i montażu klimatyzatorów, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

e) we wszystkich przypadkach wykorzystano dokonane zamówienia do realizacji zadań PSP oraz zgodnie z przeznaczeniem, dla którego zostały one udzielone, z tym że w jednym przypadku dokonano zakupu węży hydraulicznych do zestawu hydraulicznego na samochodzie, który na polecenie Kujawsko-Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP Komenda zobowiązana była w maju 2023 r. (tj. miesiąc po zakupie) do przekazania KP PSP w Żninie.

(akta kontroli str. 1022-1025)

2.7. Badanie ww. ośmiu zamówień wykazało, że we wszystkich badanych przypadkach nie zaistniała konieczność korzystania przez Komendę z praw zabezpieczających jej interesy przewidziane w umowie lub przepisach powszechnie obowiązujących, zmierzających do należytego wykonania analizowanych zamówień, bowiem nie wystąpiły sytuacje: (1) ewentualnego niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia, (2) wystąpienia podstaw do naliczenia i egzekwowania ewentualnych kar umownych/odsetek, (3) występowania wad lub usterek na etapie obiorów końcowych, (4) występowania wad lub usterek w okresie gwarancji.

(akta kontroli str. 1020)

2.8. Badanie ww. ośmiu zamówień wykazało, że w siedmiu przypadkach wydatki na realizację tych zamówień były zgodne z ustalonymi w planach finansowych, natomiast w jednym przypadku dokonano w 2024 r. zaciągnięcia zobowiązania i wydatku budżetowego w kwocie 19,4 tys. zł na zakup myjki ciśnieniowej bez upoważnienia określonego planem finansowym Komendy na 2024 r., tj. niezgodnie z art. 261 i art. 44 ust. 1 pkt 3 uofp, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1147-1149)

⁶¹ Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpowodziowej – Państwowego Instytutu Badawczego w Józefowie k/Otwocka.

2.9.-2.10. Badanie pięciu środków trwałych⁶² wykazało, że w czterech przypadkach prawidłowo ustalono stawki amortyzacyjne poprzez właściwe zaliczenie ich do klasyfikacji środków trwałych (KŚT), natomiast w jednym przypadku (węży hydraulicznych) nie dokonywano odpisów amortyzacyjnych tego środka trwałego, ze względu na jego zbycie w miesiącu przypadającym po miesiącu jego nabycia. Jednocześnie spośród trzech przypadków, w których naliczano amortyzację, w dwóch – zaczęto jej naliczanie niezgodnie z Polityką rachunkowości, tj. w przypadku samochodu operacyjnego odpisu amortyzacyjnego zaczęto dokonywać w styczniu zamiast w lutym 2021 r., a w przypadku myjki ciśnieniowej w lipcu zamiast w sierpniu 2024 r., co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1054-1055)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W § 2 ust. 2 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r., a od 4 stycznia 2021 r. w § 3 ust. 2 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r. zawarto postanowienia o tym, że podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, wraz z podatkiem od towarów i usług, podczas gdy, odpowiednio: zgodnie z art. 32 ust. 1 Pzp i art. 29 ust. 1 nPzp podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług.

Ówczesny Komendant nie udzielił wyjaśnień dotyczących ww. nieprawidłowości, wskazał jedynie osoby - pracowników Komendy, zajmujących się tymi sprawami do złożenia takich wyjaśnień. Komendant podał, że objął funkcję kierownika jednostki 18 stycznia 2025 r. i stopniowo zapoznawał się z zakresem realizowanych zadań przez poszczególne komórki organizacyjne. Jednocześnie uwzględniając wykazane w trakcie kontroli nieprawidłowości w tym zakresie 11 sierpnia 2025 r. dostosował ww. obowiązującą Procedurę do zapisów nPzp.

(akta kontroli str. 44-66, 402-412, 1059-1064, 1076-1078, 1081-1084, 1097-1103)

2. Badanie ośmiu (spośród 20) zamówień podprogowych o łącznej wartości netto 395,8 tys. zł (486,8 tys. zł brutto) wykazało, że w Komendzie:

a) we wszystkich przypadkach udzielono tych zamówień bez ustalenia szacunkowej wartości zamówienia, co w przypadku: - trzech zamówień z 2020 r.⁶³, niezgodne było z art. 32, 33 i 34 w związku z art. 4 pkt. 8 Pzp oraz § 2 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r., - jednego

⁶² Tj. łodzi ratunkowej (wraz z przyczepką) o wartości 85,0 tys. zł, samochodu operacyjnego o wartości 124,0 tys. zł, węży hydraulicznych o wartości 33,0 tys. zł, klimatyzatorów o wartości 28,2 tys. zł oraz myjki ciśnieniowej o wartości 19,4 tys. zł.

⁶³ Na dostawę: ubrań specjalnych o wartości netto 86,5 tys. zł (PT236.40.SK), łodzi ratunkowej o wartości netto 69,1 tys. zł (PJRG.236.2020.PP) i samochodu operacyjnego o wartości netto 100,8 tys. zł (PJRG.236.2.2020.PP/PJRG.236.7.2020.PP).

zamówienia z 2023 r.⁶⁴ i czterech z 2024 r.⁶⁵, niezgodne było z art. 28, 34 i 35 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 nPzp oraz § 3 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 44-66, 402-709)

b) w każdym z ww. postępowań prowadzonych do udzielenia zamówienia, nie sporządzono wniosku o wszczęcie postępowania zatwierdzonego przez kierownika zamawiającego lub upoważnioną przez niego osobę (zawierającego m.in. uzasadnienie dotyczące potrzeby udzielenia zamówienia, szacunkową wartość zamówienia, źródło finansowania, proponowany sposób wyboru wykonawcy). Wymóg sporządzenia ww. wniosku wynikał z postanowienia § 3 Procedury udzielania zamówień publicznych podprogowych z 2 stycznia 2017 r. oraz odpowiednio § 4 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 44-66, 402-709)

c) we wszystkich pięciu postępowaniach⁶⁶, w których skierowano zaproszenia do składania ofert, nie przekazano wykonawcom informacji o udzieleniu zamówienia co było niezgodne: – w przypadku dwóch postępowań z 2020 r.⁶⁷ z § 5 ust. 7 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r., – w przypadku trzech postępowań z 2024 r.⁶⁸ z § 6 ust. 7 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 4 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 44-55, 416-482, 564-611, 692-709)

d) spośród siedmiu przypadków postępowań⁶⁹, w których udzielono zamówienia po skierowaniu zapytań ofertowych i zebraniu ofert lub tylko zebraniu ofert (bez sporządzenia i skierowania zaproszenia):

- we wszystkich przypadkach, nie określono w postępowaniu opisu kryteriów wyboru wykonawcy stosownie do § 4 ust. 3 pkt 2 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 2 stycznia 2017 r. oraz odpowiednio § 5 ust. 3 pkt 2 Procedury udzielania zamówienia podprogowego z 4 stycznia 2021 r.;

(akta kontroli str. 44-55, 417-538, 548-611, 692-709)

- w pięciu przypadkach⁷⁰ nie sporządzono dokumentu określającego przedmiot zamówienia według wymaganego wzoru, czym nie wypełniono obowiązku

⁶⁴ Na dostawę węży hydraulicznych o wartości netto 26,8 tys. zł (PT.2370.1.2023).

⁶⁵ Na dostawę: klimatyzacji o wartości netto 22,9 tys. zł, myjki ciśnieniowej o wartości 15,8 tys. zł, środków ochrony indywidualnej o wartości 44,6 tys. zł oraz usługi na naprawę masztu antenowego o wartości netto 29,3 tys. zł.

⁶⁶ Nr PT.236.40.SK z 2020 r. na zakup ubrań specjalnych, nr PJRG.236.5.2020.PP z 2020 r. na zakup łodzi ratowniczej, nr PT.236.62.2024 z 2024 r. na zakup myjki ciśnieniowej, nr PT.236.59.2024/PT.236.126/2024 z 2024 r. na naprawę masztu antenowego i nr PT.236.183.2024 z 2024 r. na zakup umundurowania strażaka.

⁶⁷ Nr PT.236.40.SK i PJRG.236.5.2020.PP z 2020 r.

⁶⁸ Nr: PT.236.62.2024 z 2024 r., PT.236.59.2024 z 2024 r. i PT.236.183.2024.

⁶⁹ O nr: PT.236.40.SK, PJRG.236.5.2020.PP, PJRG.236.2.2020.PP/PJRG26.7.2020.PP, PT.236.100.2024, PT.236.62.2024, PT.236.59.2024/PT.236.126.2024 i PT.236.183.2024.

⁷⁰ W postępowaniu z 2020 r. nr PJRG.236.7.2020.PP na zakup samochodu operacyjnego; z 2024 r.: nr PT.236.100.2024 na zakup klimatyzatorów, nr PT.236.62.2024 na zakup myjki ciśnieniowej, nr PT.236.59/2024/PT.236.126.2024 na naprawę masztu antenowego i nr PT.236.183.2024 na zakup elementów umundurowania.

wynikającego z: - w jednym postępowaniu z 2020 r.⁷¹ z załącznika nr 3 do Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r., - a w pozostałych trzech postępowaniach z załącznika nr 3 do Procedury udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r. W efekcie w postępowaniach tych nie określono wszystkich wymaganych przez zamawiającego warunków w tym m.in. terminu wykonania zamówienia czy minimalnego okresu gwarancji;

(akta kontroli str. 49-66, 402-414, 483-538, 548-611, 692-709)

- w jednym przypadku udzielono zamówienia⁷² o wartości netto 86,5 tys. zł (106,4 tys. zł brutto) wykonawcy, który złożył ofertę z najwyższą ceną (spośród trzech, spełniających wszystkie warunki postępowania), wskazując na dodatkowe zalety wybranej oferty w porównaniu do innych, przy jednoczesnym braku ustalenia kryteriów wyboru wykonawcy w tym postępowaniu, co było niezgodne z § 4 ust. 3 pkt 2 w zw. z ust. 4 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r.;

(akta kontroli str. 44-48, 416-458)

- w jednym przypadku udzielono (w 2020 r.) zamówienia⁷³ o wartości netto 108,8 tys. zł (124,0 tys. zł brutto) bez zebrania minimum trzech ofert wykonawców, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 3 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r. Co prawda posiadano trzy oferty, jednakże dwie z nich złożone zostały przez tego samego wykonawcę i dotyczyły dwóch typów samochodów, czym nie dopełniono warunku posiadania trzech ofert wykonawców dla tego samego przedmiotu zamówienia. W postępowaniu tym wybrano ofertę z najniższą ceną 119,9 tys. zł, a zamówienia udzielono na kwotę 124,0 tys. zł, niezgodną z ww. ofertą, co było niezgodne z § 5 ust. 1-3 ww. Procedury. M.in. zgodnie z § 5 ust. 3 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 2 stycznia 2017 r. wniosek o udzielenie zamówienia powinien zawierać w szczególności cenę wybranej oferty. We wniosku tym jednak zamiast kwoty równej cenie wybranej oferty (119,9 tys. zł) wyszczególniono kwotę 124 000 zł. W efekcie 22 grudnia 2020 r. zawarto umowę nr /193/2020, w której określono wartość ww. samochodu na kwotę 124,0 tys. zł;

(akta kontroli str. 44-48, 483-537)

e) we wszystkich pięciu zamówieniach⁷⁴ udzielonych w: 2023 r. i 2024 r. nie zawarto umów, chociaż każde z nich przekraczało wartość netto 10 tys. zł, co było niezgodne z § 8 ust. 2 Procedury udzielania zamówień podprogowych z 4 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 539 -709)

Ówczesny Komendant nie udzielił wyjaśnień dotyczących ww. nieprawidłowości, wskazał jedynie osoby - pracowników Komendy, zajmujących się tymi sprawami do złożenia takich wyjaśnień. Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-

⁷¹ Nr PJRG.236.7.2020.PP z 2020 r.

⁷² Z 2020 r. nr PT.236.40.SK na zakup ubrań specjalnych.

⁷³ Nr PJRG.236.7.2020.PP na zakup nowego samochodu operacyjnego.

⁷⁴ O nr: PJRG.236.2.2020.PP/PJRG26.7.2020.PP, PT.236.100.2024, PT.236.62.2024, PT.236.59.2024/PT.236.126.2024 i PT.236.183.2024.

Organizacyjno-Kadrowego Komendy, prowadzący ww. zamówienie z 2020 r. na dostawę ubrań specjalnych, nie wyjaśnił dokładnych przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości ze względu m.in. na upływ czasu. Podał jedynie, że w 2020 r. nałożona została na niego duża ilość zadań, w tym prowadzenie wszystkich postępowań przetargowych, nadzorowanie i rozliczanie wszystkich etapów budowy, która musiała się zakończyć w tamtym roku. Jednocześnie musiał realizować sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Komendy.

(akta kontroli str. 1059-1064, 1067-1071)

Pracownik (stażysta) Sekcji Kwatermistrzowsko-Technicznej, prowadząca postępowania w 2024 r. wyjaśniła, że ustalone nieprawidłowości były niezamierzone i wynikały z objęcia przez nią stanowiska kwatermistrza na krótko przed realizacją ww. zakupów, co utrudniło jej z jednej strony pełne zapoznanie się z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi, a z drugiej strony koniecznością sprawnego i jak najszybszego dokonania zakupu urządzeń i wyposażenia w ramach posiadanych środków finansowych.

(akta kontroli str. 1072-1078)

Komendant, pełniący wcześniej (do stycznia 2024 r.) funkcję Dowódcy JRG w Świeciu, prowadzący ww. zamówienia z 2020 r. na zakup łodzi ratunkowej i samochodu operacyjnego oraz z 2023 r. na zakup węży hydraulicznych podał, że ze względu na duże obciążenie obowiązkami służbowymi Naczelnika Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego został zobowiązany przez przełożonego do zebrania ofert na zakup łodzi i samochodu oraz wybranie najkorzystniejszej oferty mimo, że nigdy nie był przeszkolony w zakresie realizacji procedur z tym związanych. Jednocześnie miał utrudnione zadanie na zakup samochodu, ponieważ ze względu na COVID-19 musiał realizować je w pracy zdalnej. Tym niemniej starał się je realizować sumiennie i rzetelnie, i w ramach posiadanej wiedzy. Odnośnie udzielenia zamówienia (zawarcia umowy) na dostawę samochodu operacyjnego za cenę 124,0 tys. zł zamiast zgodnie z wybraną ofertą 119,9 tys. zł wyjaśnił, że wynikało to z konieczności doposażenia pojazdu w radiotelefon samochodowy wraz z instalacją antenową oraz jego oznakowanie.

(akta kontroli str. 1076-1078, 1081-1084)

3. W przypadku dwóch udzielonych w 2024 r. zamówień podprogowych dokonano nierzetelnego ich odbioru, bowiem:

a) w zamówieniu na zakup elementów umundurowania strażaka odebrano od wykonawcy sześć par butów specjalnych skórzanych, które na wszywkach nie posiadały numeru świadectwa dopuszczenia i logo CNBOP-PIB, stosownie do § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania⁷⁵,

(akta kontroli str. 548-563, 937-959)

⁷⁵ Dz. U. nr 143, poz. 1002, ze zm.

b) w zamówieniu na dostawę i montaż pięciu klimatyzatorów nie zapewniono po ich zakupie przedłożenia zamawiającemu kart gwarancyjnych, przez co w niewystarczającym stopniu zabezpieczono interes zamawiającego na wypadek ich awarii w okresie gwarancji oraz sprawdzenia właściwego ich montażu poprzez potwierdzenie ich uruchomienia przez uprawnioną osobę z autoryzowanego serwisu.

Ówczesny Komendant nie wyjaśnił przyczyn odbiorów ww. zamówień. Wskazał jedynie na osoby prowadzące ww. zadania przez ówczesnego dowódcę jednostki ratowniczo-gaśniczej i pracownika - stażystę wydziału kwatermistrzowskiego.

Pracownik (stażysta) Sekcji Kwatermistrzowsko-Technicznej wyjaśniła, że:

- podczas odbioru elementów umundurowania sprawdzono świadectwo dopuszczenia CNBOP-PIB, jednak nie dokonano weryfikacji oznakowania na wszystkich, co wynikało z przeoczenia;

- klimatyzatory zostały zakupione ze standardową gwarancją producenta, jednak nie pobrano w odpowiednim momencie dokumentów gwarancyjnych w formie pisemnej. Wynikało to z przeświadczenia, że dokumentacja zostanie uzupełniona później lub będzie dostępna w formie elektronicznej.

Komendant nie wyjaśnił przyczyn nierzetelnego odbioru ww. klimatyzatorów, bowiem podał, że nie uczestniczył bezpośrednio w tym odbiorze. Dodał jedynie, że 20 sierpnia 2025 r. dostawca dostarczył brakujące dokumenty, tj. kartę gwarancyjną wraz z kartą przeglądu.

(akta kontroli str. 692-709, 1059-1064, 1072-1078, 1081-1085, 1089-1096)

4. Nie przekazano Powiatowi Świeckiemu na jego rachunek dochodów budżetowych otrzymanej 28 maja 2024 r. kwoty 67,2 tys. zł od towarzystwa ubezpieczeniowego tytułem odszkodowania przyznanego 27 maja 2024 r.⁷⁶, czym naruszono art. 11 ust. 1 uofp.

Jednocześnie 8 lipca 2024 r. zaciągnięto zobowiązanie w kwocie 19,4 tys. zł z naruszeniem art. 261 uofp na zakup myjki ciśnieniowej, tj. bez uwzględnienia tego wydatku w planie finansowym na 2024 r. w konsekwencji czego 9 lipca 2024 r. dokonała wydatku w kwocie tej bez upoważnienia określonego tym planem finansowym, co było niezgodnie z art. 44 ust. 1 pkt. 3 uofp, który stanowi, iż wydatki publiczne mogły być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

Ówczesny Główny Księgowy Komendy wyjaśnił, że zakup myjki ciśnieniowej ze środków odszkodowawczych i brak przekazania tych środków na dochody Skarbu Państwa wynikał z błędnej interpretacji przepisów. Ponadto dodał, że decyzja o zakupie nowej myjki była konieczna, ponieważ była ona niezbędna do prawidłowego odtworzenia sprzętu po działaniach ratowniczo-gaśniczych. Sprzęt i pojazdy w szczególności po ciężkich działaniach ratowniczo-gaśniczych muszą być w jak najkrótszym czasie wyczyszczone i przygotowane do kolejnych działań ratowniczo-gaśniczych.

⁷⁶ Za: - prace remontowo budowlane na kwotę 47,8 tys. zł, - myjkę ciśnieniową 19,4 tys. zł.

Komendant wyjaśnił, że decyzję o ww. zakupie podjął ówczesny Komendant. Dodał, że zgodnie z adnotacją na fakturze podpisaną przez głównego księgowego, wydatek mieścił się w planie finansowym Komendy, a zakup wynikał z konieczności odtworzenia sprzętu, który uległ zniszczeniu podczas pożaru a był niezbędny do prawidłowego funkcjonowania jednostki ratowniczo-gaśniczej.

(akta kontroli str. 377-400, 574-578, 1131-1132, 1134-1145, 1148-1149, 1150-1153, 1239-1240)

5. W Komendzie rozpoczęto naliczanie odpisów umorzeniowych dwóch spośród trzech badanych środków trwałych: w styczniu 2021 r. zamiast w lutym 2021 r. samochodu operacyjnego zakupionego 28 grudnia 2020 r., a zarejestrowanego 7 stycznia 2021 r.; w lipcu 2024 r. zamiast w sierpniu 2024 r. myjki ciśnieniowej zakupionej 8 lipca 2024 r. (a przyjętej do ewidencji 8 lipca 2024 r.), tj. niezgodnie z Polityką rachunkowości⁷⁷, która stanowiła, że odpisów umorzeniowych dokonywać się powinno począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷⁸ rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do używania. Jednocześnie jak wskazano w pkt 8.33 Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe”⁷⁹ dokonywanie odpisów amortyzacyjnych może rozpocząć się w miesiącu oddania środka trwałego do użytkowania lub w miesiącu następującym po miesiącu oddania środka trwałego do użytkowania - nie może to być okres późniejszy. Decyzję w tej sprawie podejmuje kierownik jednostki i zapisuje w zasadach (polityce) rachunkowości.

Skutkiem powyższego w pierwszym przypadku dokonano w 2021 r. umorzenia samochodu w kwocie 17,4 tys. zł zamiast w kwocie 15,9 tys. zł, a w drugim przypadku dokonano umorzenia w 2024 r. myjki w kwocie 1,9 tys. zł zamiast w kwocie 1,6 tys. zł, co przełożyło się na dane dotyczące amortyzacji wykazane w rachunkach zysków i strat za ww. lata.

Ówczesny Główny Księgowy wyjaśnił, że nie należało to do jego obowiązków a jednocześnie wskazał, iż ustalanie terminów od których stosowano odpisy amortyzacyjne było przypisane do obowiązków Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego. Ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego wyjaśnił, że zakłada, że były to pomyłki. Podał, że jako Naczelnik Wydziału pełnił mnóstwo różnych funkcji, a nawet pracy mógł spowodować powstanie takiego błędu. Dodał, że w okresie tym, z uwagi na brak środków finansowych nie miał do dyspozycji żadnego programu, który mógłby go wesprzeć w realizacji zadań związanych z rejestracją środków trwałych, nigdy

⁷⁷ Załącznikiem nr 2 Obowiązującymi metodami wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego.

⁷⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

⁷⁹ Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe” (Dz. Urz. Min.RiF poz. 105).

też nie posiadając wykształcenia kierunkowego w tym kierunku nie został skierowany na szkolenie obejmujące ww. zagadnienia.

Ówczesny Komendant podał, że merytorycznych wyjaśnień mogą udzielić pracownicy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny główny księgowy i ówczesny Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowego.

(akta kontroli str. 176-178, 227-230, 535-536, 576-577, 717, 1155-1189, 1234-1237, 2601, 2803)

6. Na stanie Komendy:

a) od 2 marca 2021 r. było 0,5 zamiast jednego zestawu pomp do wody zanieczyszczonej o łącznej wydajności minimum 6 tys. dm³/min.,

b) od 16 stycznia 2024 r. nie było pojazdu typu quad lub transporter.

Niezgodne było to w pierwszym przypadku z wprowadzonymi 2 marca 2021 r. i 16 stycznia 2024 r. Tabelami wyposażenia w sprzęt dla KP PSP w Świeciu, a w drugim przypadku z ww. Tabelą z 16 stycznia 2024 r. i ze standardami minimalnego wyposażenia komend powiatowych (miejskich), o którym mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie wyposażenia, określonymi w załączniku odpowiednio: nr 2 (poz. 6 tabeli) i nr 1 (poz. 15 tabeli) i ww. rozporządzenia.

Zakup pojazdu typu quad lub transporter nie został uwzględniony w ww. okresie w żadnym planie finansowym, a potrzeba jego zakupu nie została w udokumentowany sposób zgłoszona m.in. do jednostki nadrzędnej.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia z 14 czerwca 2023 r. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej⁸⁰ do czasu ustalenia tabel wyposażenia, o których mowa w § 4 ust. 2 rozporządzenia zmienianego w § 1, stosuje się tabele wyposażenia ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia.

(akta kontroli str. 155-168)

Komendant wyjaśnił, że w latach 2021-2023 w Komendzie dysponowano niepełnym zestawem pomp do wody ze względu na ograniczone możliwości przeznaczenia środków finansowych na zakupy, w tym na ten sprzęt. W okresie tym priorytetem były inwestycje w pojazdy i środki ochrony indywidualnej. Dodał, że pomimo tego, bezpieczeństwo powiatu było zapewnione, bowiem korzystano ze sprzętu swojego jak i z zasobów ochotniczych straży pożarnych, i jednocześnie wskazał, że Komenda Wojewódzka PSP w Toruniu nie wносиła uwag do posiadanego sprzętu.

Odnosnie ww. pojazdu typu quad wyjaśnił, że pojazd ten dopisany został do normatywu Komendy w 2024 r., jednakże ze względu na brak środków finansowych w tamtym roku nie został on zakupiony. Dodał, że obecnie Komenda

⁸⁰ Dz. U. poz.1198.

przygotowuje się do jego zakupu w procedurze przetargowej i zamierza tego dokonać do końca 2025 r.

(akta kontroli str. 1079, 1082-1085)

Poprzedni Komendant wyjaśnił, że merytorycznych odpowiedzi udzielić mogą pracownicy Komendy prowadzący wówczas przedmiotowe zagadnienia, m.in. ówczesny dowódca JRG (obecny Komendant – przypis NIK).

(akta kontroli str. 2803)

OCENA CZĄSTKOWA

W Komendzie właściwie identyfikowano rzeczywiste potrzeby, w tym przede wszystkim w zakresie wyposażenia wymaganego w danym roku Tabelą wyposażenia. Realizując te potrzeby Zamawiający udzielił łącznie w badanych latach 2019-2024 zamówień podprogowych o wartości 2 877,9 tys. zł. Jedynie, ze względu na brak środków finansowych, nie zaplanowano i nie dokonano wymaganego w 2024 r. jednego zakupu wyposażenia, tj. pojazdu typu quad. Udzielając tych zamówień, w Komendzie nie przestrzegano zasad i procedur zawartych w obowiązujących w badanych latach procedurach dla zamówień podprogowych. We wszystkich badanych ośmiu postępowaniach o wartości 395,8 tys. zł (13,8 % ogółu udzielonych) stwierdzono tak nieprawidłowości formalne, jak i mające wpływ na wybór wykonawcy. W szczególności we wszystkich przypadkach w ogóle nie oszacowano wartości zamówień, co spowodowane było niesporządzaniem wniosków o ich udzielenie, w przedmiotach zamówień nie ustalano kryteriów wyboru wykonawcy, nie powiadamiano wykonawców o wyborze ofert. Natomiast w trzech przypadkach udzielono zamówień mających wpływ na wybór wykonawcy niezgodnie z ww. Procedurami. We wszystkich badanych zamówieniach dokonano wyborów wykonawców w sposób zapewniający osiągnięcie rezultatu zgodnego z zamierzonym celem i który spełniał wymagania dopuszczające go do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem poza częścią umundurowania – butami specjalnymi bez odpowiedniego oznakowania. Jednocześnie dokonano nierzetelnych odbiorów dwóch zamówień poprzez odbiór ww. części umundurowania oraz klimatyzatorów bez zapewnienia sprawdzenia właściwego jego montażu wraz z potwierdzeniem uzyskania warunków gwarancyjnych. W Komendzie dokonywano wydatków w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem m.in. zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, jednakże jeden w 2024 r., w wysokości 19,4 tys. zł na zamówienie podprogowe (zakup myjki) dokonała z naruszeniem uofp (art. 44 ust. 1 pkt. 3), tj. bez upoważnienia określonego planem finansowym na ten rok.

OBSZAR

3. Organizacja i nadzorowanie zadań z zakresu udzielania zamówień publicznych.

Opis stanu faktycznego

3.1. W kontrolowanym okresie w Komendzie wyznaczono komórki i osoby odpowiedzialne za realizację zagadnień związanych z planowaniem i realizacją zakupów sprzętu, materiałów, urządzeń i usług niezbędnych do jej funkcjonowania. Przypisane one były w regulaminie organizacyjnym⁸¹ komórce

⁸¹ Regulamin organizacyjny Komendy zatwierdzony Zarządzeniem nr 7/2017 Kujawsko-Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 16 października 2017 r. w sprawie

właściwej ds. kwatermistrzowskich⁸² oraz ujęte w zakresach: pracującego w niej do 26 stycznia 2024 r. Naczelnika Wydziału, a następnie stażystki.

Osoby wyznaczone do przygotowywania i prowadzenia postępowań w sprawie zamówień publicznych, przed przystąpieniem w kontrolowanym okresie do realizacji ww. zadań, nie posiadały wykształcenia kierunkowego w tym zakresie ani nie legitymowały się świadectwami ukończenia szkoleń/kursów poświęconych ww. tematyce. Jak wyjaśniono, wiedzę z zakresu zamówień publicznych zdobywali oni w ramach samokształcenia. W odniesieniu do pracownika zajmującego się do stycznia 2024 r. sprawami zamówień publicznych, wiedzę z zakresu zamówień publicznych uzupełnił on w kwietniu 2022 r. uczestnicząc w sfinansowanym przez Komendę dwudniowym szkoleniu pt. *Zamówienia publiczne od podstaw. Od przygotowania postępowania do zawarcia umowy*. Było to następstwem wyników kontroli zewnętrznej, która wykazała uchybienia w tym zakresie. Stażysta, której powierzono obowiązki związane z zamówieniami publicznymi do końca półroczia 2025 r. nie uczestniczyła w żadnym zapewnionym przez pracodawcę szkoleniu z ww. zakresu.

(akta kontroli str. 11-43, 401, 1058, 1269-1270)

Jak podał Komendant, w Komendzie identyfikowano ryzyka w odniesieniu do celów i zadań, jednak nie były to czynności udokumentowane. W oparciu o wyniki tej identyfikacji typowano obszary do kontroli wewnętrznych. Żadna z 15 zrealizowanych w latach 2019-2025 kontroli nie dotyczyła jednak udzielania i realizacji zamówień publicznych. Wynikało to m.in. z faktu, że w latach 2020-2021 działalność Komendy w tym zakresie objęta została kontrolą przeprowadzoną przez Komendę Wojewódzką PSP w Toruniu. Kontrola ta nie wykazała znaczących nieprawidłowości, oceniając wiele stanów jako prawidłowe oraz określając większość stwierdzonych odstępstw od stanu pożądanego jedynie jako uchybienia niepowodujące negatywnych następstw.

(akta kontroli str. 268-269, 1065-1068)

W Komendzie obowiązywały ponadto szczegółowe mechanizmy kontroli operacji finansowych i gospodarczych, określone w *Polityce rachunkowości* oraz *Procedurze tworzenia, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych*⁸³, w tym w będącej jej częścią procedurze udzielania zamówień podprogowych. Wprowadzały one zasadę weryfikacji operacji gospodarczych przed i po realizacji zamówienia oraz podział kluczowych obowiązków z tym związanych, w tym zasadę wielopoziomowej kontroli dowodu księgowego od potwierdzenia celowości zakupu i prawidłowości trybu jego dokonania, poprzez przyjęcie mienia na stan jednostki, sprawdzenie dowodu księgowego i zgodności wydatku

zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu, a od 15 lipca 2024 r. – regulamin Komendy zatwierdzony Zarządzeniem nr 3/2024 Kujawsko-Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z 12 lipca 2024 r. w tej samej sprawie

⁸² Do dnia 14 lipca 2024 r. - Wydział Kwatermistrzowsko-Organizacyjno-Kadrowy, a po tym dniu – Sekcja Kwatermistrzowsko-Techniczna.

⁸³ Wprowadzona zarządzeniem nr 2/2017 Komendanta Powiatowego PSP w Świeciu z dnia 2 stycznia 2017 r.

z planem finansowym oraz autoryzowania operacji finansowych przez kierownika jednostki.

Badanie funkcjonowania ww. mechanizmów przeprowadzone na próbie 18 operacji finansowych udokumentowanych fakturami VAT związanymi z 11 zakupami objętymi szczegółową kontrolą w obszarach I i II wykazała, że:

- wystąpiły przypadki niesporządzenia wymaganych opisów uzasadniających potrzebę dokonania zakupów, przypadki nabycia wyposażenia zbędnego dla działalności jednostki oraz zaciągnięcia zobowiązań z przekroczeniem planu finansowego, opisane w obszarach I i II wystąpienia, jednak we wszystkich przypadkach zamówień dokonał kierownik jednostki lub osoba działająca z jego upoważnienia, zawierając umowę lub składając pisemne zamówienie przy kontrasygnacie głównego księgowego lub osób działających w jego zastępstwie;
- wszystkie operacje ujęte zostały w urzędzeniach księgowych Komendy;
- na dowodach zakupu naniesione zostały przez osoby wskazane w regulacjach wewnętrznych stosowne adnotacje o sprawdzeniu ich pod względem formalnym i rachunkowym, powiązania z zamówieniem lub zawartą umową, przestrzegania przy zakupie prawa zamówień publicznych, zgodności wydatku z planem finansowym,
- operacje finansowe przed zrealizowaniem zatwierdzone zostały przez kierownika jednostki lub osoby upoważnione, wskazane w regulacjach wewnętrznych.

(akta kontroli str. 455-456, 464, 526-533, 539-547, 558-560, 592-594, 606-608, 704-705, 1149)

Skuteczność poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej nie była oceniana na piśmie, w szczególności nie przeprowadzano co najmniej raz w roku udokumentowanego procesu systemu kontroli zarządczej przez osoby zarządzające i pracowników jednostki oraz nie uzyskiwano w formie oświadczenia potwierdzeń uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok.

(akta kontroli str. 1065-1068)

Ustalenia zawarte w obszarach I i II wskazują jednakże, że wprowadzone mechanizmy kontroli zarządczej w odniesieniu do procesu udzielania i realizacji zamówień publicznych okazały się nieskuteczne i nie uchroniły przed nieprawidłowościami wpływającymi lub mogącymi wpłynąć niekorzystnie na funkcjonowanie Komendy. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

3.2. Zagadnienia związane z udzielaniem lub realizowaniem zamówień publicznych nie były przedmiotem skarg, informacji o nieprawidłowościach lub wniosków.

(akta kontroli str. 269)

3.3. Zagadnienia związane z udzielaniem zamówień publicznych były przedmiotem kontroli zewnętrznych. W 2021 r. Komenda Wojewódzka PSP w Toruniu przeprowadziła kontrolę w zakresie realizacji zadań

kwatermistrzowskich⁸⁴, którą objęto również postępowania związane z budową nowej strażnicy oraz zamówienia podprogowe z lat 2020-2021. W wyniku kontroli sformułowano cztery zalecenia, dotyczące odpowiednio: odtworzenia dokumentacji rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych z lat 2014 i 2016, dochowywania terminów na przekazanie tych sprawozdań, zgromadzenia dokumentacji rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach zgodnie z zasadami techniki kancelaryjnej oraz przekazania ich do archiwum, zapewnienie doskonalenia zawodowego strażakowi, który realizuje zadania dotyczące zamówień publicznych. Ww. zalecenia zostały przez Komendę zrealizowane, w szczególności w kwietniu 2022 r. pracownik zajmujący się sprawami z zakresu zamówień publicznych ukończył dwudniowe szkolenie pt. *Zamówienia publiczne od podstaw. Od przygotowania postępowania do zawarcia umowy*.

(akta kontroli str. 267-271, 401, 1269-1270)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W kontrolowanym okresie Komendant nie zapewnił odpowiedniego przygotowania, jak i skutecznego nadzoru nad pracą pracowników zaangażowanych w proces udzielania i realizacji zamówień publicznych, co przyczyniło się do wystąpienia nieprawidłowości opisanych w obszarach I i II niniejszego wystąpienia. Tym samym nie dopełniono standardów kontroli zarządczej A.2, C.11 oraz E.19 opisanych w załączniku do Komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁵. Nakazywały one zapewnienie, aby pracownicy, którym powierzono zadania posiadali niezbędną wiedzę, umiejętności i doświadczenie do ich wykonania, prowadzenie nadzoru nad wykonywaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji oraz monitorowanie skuteczności poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej. Ponadto nie zadbano o udokumentowanie procesu identyfikowania, analizy i odpowiedzi na ryzyko, przez co w niepełny sposób realizowano standard B w zw. z B.7-9.

Ówczesny Komendant wyjaśnił, że nadzór nad podległymi komórkami organizacyjnymi realizował poprzez prowadzenie kontroli wewnętrznych, zgodnie z planem kontroli, poprzez powołany zespół kontrolny. Nadmieniał jednocześnie, że najważniejszym obowiązkiem każdego komendanta powiatowego PSP jest zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu, realizowanego poprzez zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej ze szczególnym uwzględnieniem wyszkolenia, sprawności i mobilności pojazdów i sprzętu, ubioru i wyposażenia osobistego strażaka oraz utrzymania godnych i bezpiecznych warunków do pełnienia służby. Zadeklarował, że powyższe obowiązki na przestrzeni lat realizował z pełnym zaangażowaniem i poświęceniem.

(akta kontroli str. 11-2794, 2803)

⁸⁴ Wystąpienie pokontrolne nr WO.092.7.7.2021 z 21 kwietnia 2022 r.

⁸⁵ Dz. Urz. Min. Fin. nr 15, poz. 84.

NIK wskazuje, że obowiązkiem kierownika jednostki, wynikającym wprost z art. 69 ust. 1 pkt 3 uofp jest zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Jej podstawowym celem, w myśl art. 68 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, jest zapewnienie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi.

OCENA CZĄSTKOWA

W Komendzie nie zapewniono skutecznego nadzoru nad udzielaniem i realizacją zamówień publicznych. Wprawdzie formalnie prawidłowo wyznaczono komórki i osoby odpowiedzialne za ww. zagadnienia, po kontroli zewnętrznej zapewniono podniesienie kwalifikacji zawodowych pracownika zajmującego się udzielaniem zamówień publicznych, a niektóre z obszarów uregulowano procedurami wewnętrznymi, jednak nie zapobiegło to powstaniu licznych i istotnych nieprawidłowości, opisanych w obszarach I i II. Wskazuje to, że system kontroli zarządczej w zakresie udzielania i realizacji zamówień publicznych był nieadekwatny i nieskuteczny.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi W Komendzie powinny zostać podjęte działania mające na celu odpowiednie systematyczne szkolenie z zakresu udzielania zamówień publicznych, w szczególności w trybach określonych w Pzp osób wyznaczanych do realizacji zadań z tego obszaru. Uzasadnia to w szczególności złożony i dynamiczny charakter przepisów prawa regulujących problematykę zamówień publicznych oraz doniosłość konsekwencji wynikających z ich naruszeń.

Wnioski

1. Zwiększenie nadzoru nad udzielaniem zamówień publicznych.
2. Egzekwowanie zabezpieczeń prawidłowego wykonania umów odpowiadających określonym przez Zamawiającego wymogom.
3. Zwiększenie nadzoru nad zgodnością zaciąganych zobowiązań oraz dokonywaniem płatności w ramach planu.
4. Dokonywanie pisemnych zmian umów o zamówienie publiczne i zapewnienie odpowiedniej analizy zgodności zmian z przepisami.
5. Realizacja robót budowlanych po uzyskaniu stosownego pozwolenia oraz pod odpowiednim nadzorem.
6. Zapewnienie odprowadzania do jednostki nadrzędnej dochodów z uzyskanych odszkodowań.
7. Zwiększenie nadzoru nad rzetelnością i odpowiednim dokumentowaniem czynności odbiorowych.
8. Kontynuowanie działań w celu zapewnienia minimalnego standardu wyposażenia Komendy.
9. Skorygowanie naliczeń umorzenia środków trwałych i prawidłowe odniesienie tego stanu do sprawozdania finansowego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 10 grudnia 2025 r.

Kontrolerzy

Karolina Lahutta

gł. specjalista k.p.

/podpisano elektronicznie/

Karol Sobieszczyk

gł. specjalista k.p.

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor

Tomasz Sobecki

/podpisano elektronicznie/